

30777

పత్రిక దినము ప్రకటించబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 సం. జూలై నెల 4 వ తేది మంగళవారము

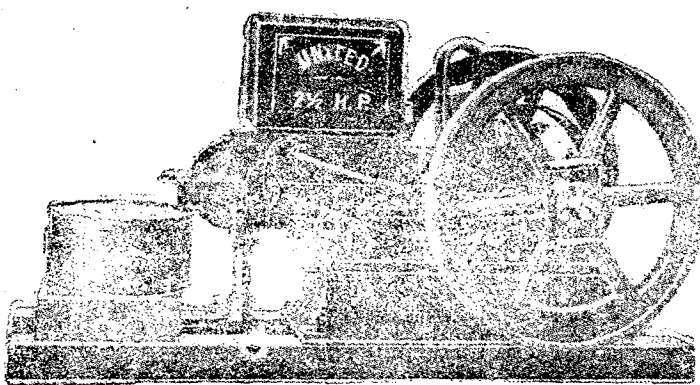
NO 80

సంపుటము. 3.

న శ నా మ సం వ త్స ర ఆ మా థ మా స శు క్ల చ వి తి ర.

సంచిక ౮౦

యునైటెడ్ మెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగత కన్నా దును మనము కనియి
బడియు యెరుగఁజుంటిము హాధాని
యగా నీరుతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
బడియున్న యెరియలు మోటరుల వగైరా
ఎన్నిటికంటెను ముఖముగా కనిచేయ
బడుచున్నాయి అతిస్వల్పధరలకు దొండు
చియియు అయిన యీవిన్ని యింజనులు,
పంపులు కన్యకాపాయాద్యకు, తదితర చిన్న
విదనాలను స్వతంత్రముగా స్థాపించి
లాభములను పొంద గోరువారికి వార్త
పాలిటి భాగ్యదేవతలవలె నుపయోగించి.

ఇవిచిన్ని పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పత్తియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోదా
వాటరు మెషీనులను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతియోపయోగకరములైనవి.

ఇవి కిరణకాయలుగూడ అతిస్వల్పధరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివారి చేతనయినను నడుపుటకును.
109 కలయువాగులు ఈక్రింది చిరునామాగల సోల్ ఏజెంట్లను వ్రాసి యాగులకు సంకతులను తెలిసికొనవలయు.

డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో. 20, సీ సెకండు లైను బిచ్, వందరాను.

వ్రాించి: బెజవాడ.

Silks!

అంగారా!

Silks!!

Silks!!!

హరికృష్ణ హెచ్చి-కోలది ప్రియముల అందముగలవస్త్రములఁ బిరిపించుచున్నది. జనులు తమ కిరణసౌందర్యము
లకు నలయు వస్త్రములకొరకు ప్రియత్నించుచున్నది. హరికృష్ణహరి అందములెప్పుడు వస్త్రములన్నిటిలో మనము ధరించు
చివ్వులే ప్రియధములైనవి. అందుచే జనోపయోగముకొరకును, మా స్వలాభము కొరకును, జపాన్, మారత్, బెంగళూరు
మొన్నగు స్థలములందీ మేలేనట్లు తెప్పించి అనేక అందమైన అండులలో (సెల్టూరం, గోలం, దక్షిణాదం, ముమిడం, బిండికల్ అండు వగైరా) ఎక్కువసాధ్యము, తిలుచు, తిరుగు, పుచ్చపులు, ఖండువాలు, చీరలు, పంచ
లును, కోటుతానులు, తిలగుడ్డులు లోనగునవియు నేయుచున్నాము. ఇదిగతలో మావద్దబట్టలు ఖరీదుచేసిన వారిలో
కలవురనుండి మాకుచేసిన యోగ్యతాకర్మములే మేము తయారుచేయు బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము.
అందువారు ఈక్రింది చిరునామాగల వ్రాయవలెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు
అంగుళాలు	అంగుళాలు	అంగుళాలు
12-0-0	47	8
10-0-0	47	8
7-8-0	47	8
11-4-0	27	5
11-4-0	32	5
8-12-0	32	5
8-0-0	54	1

మారత్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
మారత్ పేక ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
మారత్ పట్టు తిలగుడ్డు, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
మారత్ పేక తిలగుడ్డు, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరులోను
జపాన్ పట్టు తిలగుడ్డు, తెలుపు.
జపాన్ పట్టు కోటుగడ్డు, తెలుపు.

469

(10-6-16)

ముప్పన సోనురాజు, పెద్దాపూరి, గోదావరిజిల్లా.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toofnache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

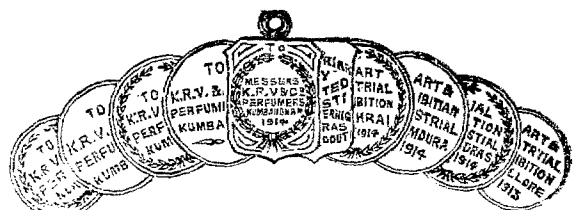
(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

అతిపుష్టకాలమునకు తగిన శిరోధాన నివారణి యేది!

మన చందనాది తయిలము

ఈతయిలము నారమునకు చెండు తదేకము ప్రాతః, కాలములో గాచుకొని స్నానముచేసినయెడల పిత్తగ్నిని దీనుచు. కన్నులుంటును, కశాలపుష్టం, బంటితలనోప్పి, తలతిరుగులు, మోటుకలు రాలుట, శమనముచున్నవి. తీక్షణమైన బుద్ధి కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మాగడ్డ నువానన గక్కపోడియు నువానన మున్ను, కొబ్బరిమును, నుగంధ స్నానపోడి, దేశాంగము చందనపుడన, అరగనా, కేసరిపుడన, పుసుకు, జవ్వడి, అంబుగా, మొదలైన వస్తువులు దొరుకును. క్యాటలాగు కాని. సినానా వ్రాసినతెను. కే. ఆర్. వి. అంసు కో. 455 నువానన వ్యాపారము, కుంబకోణము.

K. R. V. & Co PERFUMERS, KUMBAKONAM.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కల్పముంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది

వెల 0.4-0

[వాస్తవ ప్రత్యేకము]

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7 కెంటుకెట్టి నీధి, వందరాను.

కారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధిని యనునాటకం

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణేతము.

సంఘము రాచార సాంస్కృతికమండలి

మార్గమును జూపబడినది, అందును జదివి తీరవలయును.

వెల 0-4-0 మూత్రము.

వాస్తవ ప్రత్యేకము.

చిరునామా:

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

7, కెంటుకెట్టి నీధి, వందరాను.

సా. నారాయణ అందు కంపెనీ.
21, నామ్యునిఫ్, బొంబాయి.

సంకతులను కృష్ణాబిల్లు ఈపురకు దివిజం ఎక్కువ
 బిల్లు యింజనీయరుతో గల నెం 1 తేదీ ఆక్రిందటి నెం 8
 తేదీని న్యాయుగాను విడిచివలయుల గాని విన్నవించు
 కొని యున్నాము గాని వారు యేమి ఆర్జనల దక్షిణ
 యించి యుండలేదు. సాబుజి ఈజుల దిద్దింది గను
 తనకు మాధుమలకు, తూముల వెంటనే ఇత్తగించి, మా
 కలిగిన గొప్ప నవ్వులుతోలగించి, ప్రాత్రతూములకు
 వేయించి మామాలు 18 ఆంశకముల తూముల నే నెట్టిం
 గలంచులకు ప్రార్థించుచున్నాము. — చురుమాత వైరులు.

ఎకరముభూమిలో 900 బొడుగువరకు వట్టును. ఇక్కడ
బొడిగెల యెక్కువకు తగ్గియుండదు. కొన్ని బొట్టిగ కేవలవలె.
నొందును. ఎకరము లోటలో 800 చెట్లు మంచిగెలవను. వేయ
వచ్చును. గెలల యెక్కువకువలనీమి ఆకు పువ్వులెక్కువకు
వలనీమి యరటితోటవలనయెకరమున కధమాధమము ఖర్చులు
పోగా 250 రూ పాయలు మిగులననుటకు సందియములేదు.
లోటము వేయటంతోనే లాభమురాదు. కాదు, పండు గిరాకీగ
నున్నప్పుడు గెలలకొట్టుటకు విలువండునట్లు తదిలోగీరువెట్టిను
రావలెను చేయవలయును. అప్పుడుగాని లోటవలన వ్యవసాయ
దారులకు పూర్తిలాభము కిట్టును. ఉత్తరసర్కారులలో చెట్లను
14 అడుగుల దూరములో పాతెదను. ఇదియుగాక, సర్కారు
లలో రెండేకెట్లను కలిపిపాతుచుండును. అరటితోటలు
మూడునాలుగేండ్లవరకు పూర్తియైనఫలము నిచ్చును. కొన్ని
భూములలోనివి 6, 7 సంవత్సరములవరకును, ఫలించుచుండును
1, 8 అడుగుల దూరము చెట్లను ఒత్తుగపాతుకద్దటి లాభకర
మైనది. దీనిసర్కారులలో నవలంబించవచ్చును. పికాపురము
రాజావారియాస్థానపు వ్యవసాయ శ్రేత్రమున అరటిబొడులను
సగ్గరపాతిమించియుండిరి. లోటబాగుగ నేయుండెనని గోపేటి
శ్రీగిరాజుగారు తెలియజేయుచున్నారు. ఉత్తరసర్కారుల
లోని రయితు లీకద్దకునవలందించి లాభము పొందుదురుగాక
నుని కొరుచున్నారు.

నగర పరిశుద్ధ్య సంఘములు.

I

నగరాల నూర్వ్య ప్రకారముగా గాని మామూలుగా మామూలుగా ఉన్నది. వీనినే మునిష్యులు మునిష్యులని పిలువబడుచున్నాయి. ఇవి చంద్రుని కాలమున మనదేశమున పరిపూర్ణస్థితియందుండి ప్రజాసౌఖ్యదాయకము లగుచుండినట్లు చరిత్రములవలన తెలియుచున్నది. విస్సంబు స్థితిగాను రచించిన పురాతన హిందూదేశచరిత్రమున దీనివలనను దెలుపు ప్రకారమున, ఆనాటినిదముగ నీదేశమునందు స్థానికస్వరూపాలవా విధానమున్నదని తెలిపెడి యాధారములు 1911 సంవత్సరమున కాకినాడ విద్యాభివృద్ధి సంఘమున నేనిచ్చిన యంతర్జాతీయ వివరించుచుంటి. ఆది గ్రంథములముగ నపుడు తెలుపబడినది.

మునిష్యులు మాయచున్నట్లయి, ననుభవించుచున్నట్లయి మునిష్యులనిపిచుట యూరపుఖండపు మాదిరి. అందు ముఖ్యముగ వింగ్లండుదేశపు మునిష్యులనిపిచుట పద్ధతి ననుసరించి మనవియున్నది. కావున మనదేశపు నగరపరిశుద్ధ్య సంఘము విద్యాభివృద్ధి దెలియుట కవలీన్యవహరధానమును సంఘముగా ముగ దెలుప యత్నించుట యుద్దేశముగ దోచుచున్నది. రోమక రాష్ట్రము మహాదైత్యసంపన్నమై యున్నప్పుడు, పురపరిపాలనా సంఘము లాంధ్రములయ్యెను. ప్రతిదేశపు పురపరిపాలనాసంఘముల చరిత్రయు ప్రత్యేకముగ నిరూపించబడి యున్నను, యూరపుఖండమునంద నేదేశములవారు రోమక ఫక్కినే మాదిరిగగని కాలానుగుణముగ మునిష్యుల జేసికొనుచుండిరి. పూర్వముదేశ దక్షిణగిగాగ్రు పట్టణములలో రోమకపద్ధతియే చాలకాలమువర కాలంబయిన నుండెను. మొదటి ఫిలిప్ప కాలమునందాదేశమున “కమ్యూన్” లాంధ్రములయి 18 శతాబ్దమునాటి కవి దేశమున నామాన్యము లయ్యెను. స్పెయిను రాజ్యమునందని ముఖ్యుండే తల నూపినది. స్పెయినుదేశపు రాజులు పేదలు. అచటి ప్రభువులు దుర్బలులు, వారికి మూలలవలన భయమెక్కువగ నుండెను. కావున ప్రజలకు స్వపరిపాలనాధికారము కీర్ణముగ లభ్యమయ్యెను. ఇంగ్లీషు 12 శతాబ్దమున ప్రజలు పాలకసంఘముల నెన్నుకొని పురపాలనమును జరుపుకొని నారంభించిరి. ఇటలీదేశమున పురపాలకసంఘాభి వృద్ధికొరకు జనులు ప్రయత్నించినకొలది నచట తుదకు స్వతంత్ర రిపబ్లికన్లు యేర్పాటుతో బరిణమించెను.

ఇంగ్లండుదేశమున నగరపాలక సంఘముల యభివృద్ధి వింతగ నుండును. ఒక్కొక్క పట్టణమునందని యొక్కొక్కరిని స్థాపించబడి, ఆపట్టణపును కొన్ని కొన్ని పనులను నిర్వహించునాగెను. ఈసంఘముల యొక్క అమాద నొక సామాన్యవిధానముగ జరుపబడుచుండుట లేదు. పెద్దరెక్కల కొకసంఘము, పూర్వపురమున కొకసంఘము, ఆకొక్కమున పరిశీలింపబడు కింకొకసంఘము, పాఠశాలలకు కీర్ణకసంఘము, పట్టణ విస్తీర్ణాభివృద్ధికి మరొకసంఘము. కేపు స్వరహాసములకు భిన్న సంఘము చొప్పుననుండి పట్టణస్వరహాసము లనెనుట తెల్లనమునందెను. ప్రతి విషయమునకు ప్రత్యేకకానిసముల జేయునట్టి యలవాటు ఇంగ్లీషువారికి నైసర్గిక మగుటచేత నీయవధి సంభవించెను. నగరపాలనము బలోపేతపాలన మనబడును. రెండవది కాంటిపరిపాలనము. ఇది మనదేశాలోర్లు పరిపాలనమునందెడిది. బరోలకు మునిష్యులను అధికారమును మొదట నిచ్చినవారు ప్రాంతానెటు రాజులు. వారినిచేతులతో మేయరు అను అధికారుల నియామక మారంభమయ్యెను. క్రమక్రమముగ పట్టణములలో గిట్టులనబడు వ్యక్తసంఘములు బయలుదేరి వారు స్థానిక వ్యక్తులపై నిధికారము నుపాదించుకొనిరి. పూర్వముదేశములోని కమ్యూన్లు మాదిరిని బరోలకుకుడ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చినవెనుక నది కార్పొరేషనులగు మారెను. తర్వాత కొన్ని శతాబ్దముల బరోలకు, మరేమేసెన్సీలు అధికారమును నడుపుటమాది కార్పొరేషన్ వారే తమ మేజస్టీలును నియమించుకొని ఆధికారమును సంపాదించుకొనిరి. మూడవ హెబ్రి రాజు కాలమున నుండిన బాక్సికొ అనాతల బాక్సికలవలన మునిష్యులనిపించు కార్పొరేషన్లు స్థాపించబడినను అధికారము ముందునయ్యెనని చెప్పెదను. మూడవ రాజుల కాలమున పురపాలక సంఘముల స్వాతంత్ర్యము తగ్గి రాజాధికారము ప్రబలిచ్చెను. 1681 సంవత్సరమున అండకో నగరపాలకసంఘము స్త్రీలును కాగానే రాజధానిగ నగరమును తమస్వాతంత్ర్యములను గోల్పోయెను. మూనిసిపలు పరిపాలనా విధానము బరిశీలించుటకు 1835 సంవత్సరమున వింగ్లండులో నొక కమిటీనిపంపి

యబడినది. ప్రజలందరూ పురపరిపాలన పద్ధతులలో నవంశ్యత్వమున్నవారిని, ఎన్నికగాబడిన పురపాలకులను ప్రజలకు విశ్వాసములేదని, స్థానికవ్యవహారము కారకని చెప్పి వనూలుచేయబడుచున్న పనులను నిరంతరప్రజలకు అనుమానము మోపు గనున్నదని ఆకమిటీవాడు తెలిపిజేసిరి. దానియాధారముమీద 18 వ సంవత్సరమున మాతనకానము గావించబడి, ఇంగ్లండున వా స్వరహాస స్థానికస్వరూపాలవలన పూర్తిరంభ మయ్యెను. ఈచట్టము తరువాత 12 చట్టములచేత నడువనడువ నవంశ్యబడినది. 1882 సంవత్సరపు మూనిసిపలు కార్పొరేషన్ ఆక్టు, 1888, 1894 సంవత్సరముల లాకలు గవర్నమెంటు (పూర్వ పాలనము) ఆక్టులకలిసి 1895 సంవత్సరమునకు బూర్జువానాన్య, లోపములకు, అగ్రియములకు, లోనింది నగర పాలన సంఘములను పటిష్ఠములను పటిష్ఠములను గావించెను.

ప్రతియేటవంబు లొమ్మిదవ తేదీని లండనునగరమున లార్డు మేయరు ఊరేగింపు టుత్సవము జరుగును. ఆదినమున లండనునగరపు క్రొత్తమేయరు ఊరేగింపు నున్నత వ్యాయస్థానమున, పార్లమెంటుప్రభుసంఘమున దర్శించును. మొదటివోట ఫిఫ్తజెస్టినుగాను, రెండవవోట మంత్రిగవధాని వాడగు లార్డు ఛాంసెల్లరుగాను వాకినికి స్వాగత మొసగుదురు. అందఱు మేయరులనలే లండను లార్డుమేయరునకును కొన్ని వ్యాయస్థానాధికారములు బున్నవి. కాబట్టియే ప్రభుభవనము దానికి రాజధాని యందలి ఉన్నత వ్యాయస్థానాధికారుల నిర్దేశనంద్యంబుచున్నాడు. నవంబరు 9వ తేదీనాడతడు రాజ్యమునందలి ముఖ్యపట్టణముల మేయర్ల నందరను లండను కార్పొరేషన్ మేయరులకు గొప్పవిందు చేయుచును. ఈరీతిగ నగరపాలక సంఘాధ్యక్షులు నమానకుతై కృతపరిచయం లగుదురు. కొన్ని వోట్ల మేయర్లకు జీతములున్నను వారికయ్యెను వ్యయములలో నది కడు కొంచెము భాగము నైకత్వ నేరదు. వారిచ్చెను నాభివృద్ధి, వారు నేయరులనిన చందము బాహ్యవ్యయగ నుండుటచేత మేయరు ఉద్యోగము గౌరవాన్వితము కాని లాభకరమెంతమాత్రము కావాలను. ఈమేయరు, ఆల్బరుమెకోల కవున్నిలరులచేరి, యెన్నుకొందురు పట్టణము, లేక, బరోలకు స్వియెయ్కో నియామక విధానము నిపును తెలిసికొన యత్నించుట ననుచియు. బరోలకున్నిలనే కార్పొరేషన్ అని కూడ వాడుదురు. కాక ఆరెండువేదములు జేర్చెని భవయరాదు. మేయరు, ఆల్బరుమెకోల, పార్లమెన్టుకొనిన ప్రతినిధులు కలిసి కార్పొరేషన్ అనబడుదురు. పార్లమెన్టుకొనిన ప్రతినిధులగు కార్పొరేషన్ ఆల్బరుమెకోల వదిలి గొప్పది. వారికి పట్టణస్వరహాస హామ్యుగ నుండును గాన వారిని మేయరు నెన్నుకొనిన దినముననే, కవున్నిలరులు తమలో నుండి యెన్నుకొనియెను. ముకాకినాడ పట్టణమున ఆల్బరుమెకోల ఎన్నికపద్ధతి యుండెనేని మునిష్యులనిపించు స్వరహాసభవనము చిరకాలమునుండి గల పరిశాల చిత్రముగాను చులుకుట్ల సోమయాజుని గారివంటివా రెన్నుకొనబడుదురు. వారికావది ఆరెండుండును. తామింకను ఆరోగ్యమును నిర్వహించువలెనని తమకూల మున్నయెడల వారు తిరిగి ఎన్నికకు నియతలయినను. 1907వ సంవత్సరము మొదలు స్త్రీలు కవున్నిలరు, ఆల్బరుమెకోల వదవుల కర్పరాంకుగ జేయుచునీ. కవుతుగ కొన్ని వోట్ల వారు మేయరువారోదాడు కూడ నియమింపబడిరి.

కవున్నిలరులను పార్లమెన్టుకొందురు. పార్లమెంటు మొంబర్లవలెనే వీరును ఎలెక్షన్లకు సంబంధమునకు తగుపాటి రీతిని నిర్ణయింపబడును. కవున్నిలరుల యొక్క నవంబరు మొదటి తేదీని జరుగును. సామాన్యముగ వీరిని అర్హతనుబట్టి యెన్నుకొందురు. అయినను వారి రాజకీయవిషయాభిప్రాయములను పట్టికూడ వారి యొన్నిక కొంతవరకు నిలిచి యుండును. మతాభిప్రాయ వేదములు సమాన మొకప్పుడు నడుగులగు వారి యొన్నిక కాటుకములు కాకవు, పట్టణభాగము లన్నియు ననుమాగ వ్యాపకము బొందుటకు వారిని వార్డులుగ విభజింతు. ఆవార్డుల పూర్తిముఖమును పట్టి ఒకడు లేక ఇద్దరు కార్పొరేషన్లకు లెన్నుకొనబడుదురు. వారానానాదాన మూడేండ్లు నిర్వహించి తరువాత అధికారము వహించదలచిన వక్తుమున ఎన్నికకు సంసిద్ధులు కావలెను. వార్డులోని గృహముజనులు, ఇతర పనుల నిర్వహణ వార్డున నోట్లగు నుండుట కర్పలు 1869 సంవత్సరము మొదలు పురపాలకు వలెనే స్త్రీలకును వోట్లు నేయరుల కధికారము నిచ్చిరి. పురపాలనాధికారమున నిట్టి స్వాతంత్ర్యములు గల స్త్రీలకు పార్లమెంటు సభ్యత్వమున కర్హత గలదని యచటివాడు నిర్ణయించు నొల్లకున్నాడు. ఇట్టి కవున్నిలరుల పార్లమెంటుచా రిచ్చియధికారముల మూలమున వారు పట్టణ కార్పొరేషన్లు, ప్రజాసౌఖ్యము చేపూర్వి

తమతోడి వారి కృతజ్ఞతకు వాక్కులగుదురు. జీతములేని వారోదాలగుటచేత మేయరును, కవున్నిలరులకు బలవంతపెట్టి పనిచేయుచుట సాధ్యముకావచ్చును ప్రజాతేమాభిలాషలయి ప్రజాసేవారతురగులగు కొందరు స్త్రీపురుషు లా యుద్యోగముల కైచ్చికముగ బోరవడి పాటుపడుచుండుటచేత వారి మూలమున చివరత్కాగ్రములు సాధ్యమై ఆంగ్లేయ పట్టణము లత్యధురముగ వృద్ధి జెంది సౌఖ్యాగోగ్యములకు కిక్కిరియ కాగల్గినవి. కేవల గౌరవము కొరకును పనులుబడి కొరకును కవున్నిలరులగ ప్రవేశించువారు ప్రతిదేశమున నుండి తీరుదురు.

పూర్వ సెయింటు బార్న్ గెజెట్టు.
జూలై 4వ తేదీ నుంగళవారము.
సెలముజిల్లా జడ్జి జే టి జెఎస్సీ గారికి ఈనెల 2వ తేదీ నొదలు రి వారములు సెలవియ్యబడింది; జిల్లాకలెక్టరు సి. జి. ఆస్టిన గారు వారస్థానమున పనిచూడుటకు నయోగించబడినారు.

వైశ్యవ్యాంకి (లిమిటెడ్) కరూరు.— ఇదిన్నుకొత్తగా అత్యమూలధనముతో స్థాపించబడింది. దీనికీట్లు క్లిసికొనుట, పెద్దపనులవ్యయ బాధానుభవించు ఆస్తి కరువులమీదను అప్పిచ్చుట ఇట్టి కార్యక్రమ మింటే.

దొంగవనికలై:— ఒంగోలు తాలూకా తనూసీల్దారు నుబ్బరావుగారు క్రిందటి నెల 2-వ తేదీని తిరుచిక్కోడియందలి కుమారునింటికి వచ్చియుండెను. ఈయన వచ్చిన మటుకాడో ఆనుకుకాడో అయింటి వనకలై తయ్యగ రెండుచెంబులను దొంగిలించెను. ఈయన ఫిర్యాదుమీద ఎన్నుకు బోలీసుకోర్టులో నేడు మద్రాసుకి కోర్టులేరు పర్యంతము ఖయదురు 5 రూపాయల జుల్కాకాయ విధింపబడినది.

విశ్వానదోనాము.— గవర్నమెంటు వెన్నెనక రత్న స్వామి మొదలియారుగారు వాక్ 30-వ తేదీని మైలాపూరు వద్దకారుడు పుణ్యకాయకన్దుకు. 7 లిచ్చిరంగులుకొని తెన్నునగా, వాడు లేలేదు; ఆరూపాయలు తిరిగి యయ్యలేదు; ఆట్లే వెల్లిపోయెను. ఎన్నుకు బోలీసుకోర్టులో మద్రాసుకి 1 నెల కఠింకట్టిబిడించబడినది.

వ్యవసాయ విషయములు.

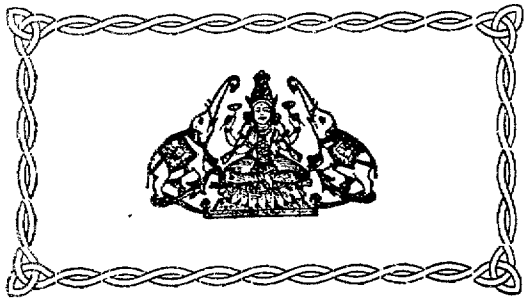
అల్లము.

అల్లము పంటలన పోలేరుసామ్య గిట్టును. ప్రతి సంవత్సరము కొరణయోగము మొదలు మార్గశిరమాసము వరకు నెక్కువ యొకప్పుడు దీనిని నేయవచ్చును. అల్లపుపంటకు భూమి గుల్లగనుండుట మంచిది. ఇందుకు భూమిని చాలావార్లు దున్ని యెత్తువలెయుండును. లేదాబెల్లుకెత్తి దున్నెదను. మెటమున్ను నవనితో భూమినిబలముచేయుటకంటే అల్లపు పోటకు సిద్ధముచేయు పాటలకు కల్లకట్టిని గోలిన యెడల వాగుగ ఫలించును. భూమి ఎంత బలవంతమందైన యం పంటపండును కావున ఇంత సరకులు నేయవలయుట తగినంత యెరువు చేసిన గాని ప్రయోజన ముండనేరదు.

అల్లములో రెండువారు అన్నవి. ఒకటి తెల్లరకము. రెండవది పచ్చరకము. తెల్లవారియల్లము చాల ఎరుకముగ నుండును. చిత్తనము జేసిన యేడుమూసలకు యొక కుటును క్రవ్వి నేయవచ్చును. అల్లము నుండి కొంత తయారుచేయుదురు. అల్లమున లేని పంచవారలో నికనజేసి నగర్యాలు క్రింద నమ్మెదగు మురబ్యాలును జేయవచ్చును నునకేలగు కొంతవర వన్నును చీనాదేశమున దీనిని విశేషముగ తయారు చేసి ఇతరదేశములకు కూడ యెరువుచేయుచున్నాడు మనదేశమునకు అల్లము విశేషము పండుచున్నను మనవారు పెద్ద యెత్తున మురబ్యాలు చేసి విశేషములకు సంప్రదించుకొనిండుటలేదు. మనదేశమున అల్లమునే గాక మురబ్యాలు చేయుటకు ఉనికికకాయలు, బూడిదగమ్యుడకాయలు (మొమ్మగింజ) మున్నగు ఫలము లెన్నుయో వారెదను. వానిని ఎంత తయారెదము తెలియకను లిగి సామాన్య పూర్వపూర్వముల కర్హతను లేకపావులచేతను పోలేరు సామ్యుద్ధికులకున్నది. అల్లపుపంటబ్యాలు చేయుట కచ్చెడుబాధులు అంబుడిన అంబులేదకాని యల్లమును నీటిలో నాడుకలెట్టి విషయము తీసి యారలెట్టి పానకములతో చేసి గాలి తగులుటచే మూతకే తుకలెను. అల్లపు కొన్నింటి నాడుకలెట్టి పానకములతో చేయు. పుడొక వళి తేడియుండియెడల యురబ్యా పెట్టవచ్చును. మురబ్యాను, కొంత చేనక దీనివండి చూచుకొని, కర్హతమును తయారుచేయుదురు. అల్లమున తగులు క్రవ్వియును నా అల్లమునకును వైశ్యవ్యాంకియందును.

విషయానుక్రమణిక.

ఆసియాఖండ పురుషోత్తమము, దేశవానికవి తత్వము	2
హిందూదేశములో మనకు గొప్పదనము	8
గోదావరికి సంఘము	4
మన పంచదార కల్పితము	5
ప్రభుభావము	
గ్రామపంచాయతులు	6
సోదగు, ఆర్థవాదము, స్థానికవాదము	7
విరోధా సంప్రదాయము	
విశేష సంప్రదాయము	8
దేశీయ సంప్రదాయము	9-10
ఇంగ్లీషు సంప్రదాయము	11-12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 4-వ తేది

మంగళవారము.

గ్రామ పంచాయతులు.

II

గ్రామ పంచాయతులను గురించి కడచిన శాసనమునాడు వ్రాయుచు మన రివిన్యూ బోర్డు వారికి పంచాయతులనిననే యిష్టము లేదనియు శాశ్వత పంచాయతులు మన దేశమున ఎప్పుడు లేనే లేవని వారి యభిప్రాయ మనియు తెలియ జేసితిమి. వారు తమ సిద్ధాంతమును నిశ్చయపరచుటకు ఏ 'మొమును'నుండి అనువాదము విచ్చిరో ఆ యనువాదము నే ఆ 'మొమునే' మన దేశమున పంచాయతులు ఉండవలసి యని యొప్పుకొనుట కానవచ్చుచున్న దనియు నూచించితిమి. మొమును ఈ కాలపు వాడు గాదు. కడచిన శతాబ్దమునాడు. 1822 లో జన్మించి 1888-వ సంవత్సరమున మరణించి ప్రాప్తి నందినవాడు. ఆతని కాలమున హైదరాబాదును గురించిన విజ్ఞానము ఎంతో లోకమున వ్యాపించి యుండలేదు. అధికారులు చేసి పెట్టిన ఆధారములు బహు స్వల్పములుగా నుండినవి కాబట్టి ఆతడు పంచాయతులు ఉండవలసి యంగీకరించుచును గూడ తమ పాశ్చాత్య విధిని దృఢీకరించే పంచాయతులను జూచి పంచాయతు లొకకొంత ప్రాథమిక నాగరికమునకు కలిగిన ప్రతీక పునలని వ్రాయువాడైరి. ఆ యభిప్రాయమునకు నియ్యదగిన యంత విలువ యిచ్చునలయును గాని దానిని కష్టముగా నంగీకరించుటకు ఏలులేదు. బహుశా విశేష హైదరాబాదు సంగతులు లోకమున కెక్కువగా తెలియని ఆ ప్రాంతకాలముననే హైదరాబాదును గురించిన పంచాయతి పద్ధతిని గురించి 'మొము' యొక్క రాజకీయ శాస్త్రము విపులముగా వ్రాయుచున్నది. కాని మొము రివిన్యూ బోర్డును పాశ్చాత్య శాస్త్రమును పేర్కొని పంచాయతులే యుండలేదని

వ్రాయుట సాహసము. ఏతిదేశమున వంచాయతులనాదికాలమునుండి నేటి కాలమువరకు స్వపరిపాలనా కార్యమునకు వినియోగపడియుండు చరిత్రమంతయు దీర్ఘముగా వర్ణించుట ప్రస్తుత వ్యాసమున సాధింప తలపెట్టలేదు. కాని బోర్డువారి యెదుటికిని ప్రభుత్వమువారి యెదుటికిని నాడే వచ్చిన సాక్ష్యమును బట్టియే పంచాయతి భావము ఈ దక్షిణ రాజధానిలో ఇంతకాలము అణచిపెట్టబడి యుండియును గూడ ప్రభుత్వమువారి ప్రోత్సాహము లేకయే శాసనముల ఆధారము దొరకకయే ఇప్పటికిని ఎంతబలముగా నచ్చుటచ్చుట కానవచ్చుచున్నదో స్పష్టమగుచున్నది. ఒక కలెక్టరు ఈ క్రిందివాక్యములను వ్రాయుచున్నాడట.

"గ్రామపు కమిషనరు నెరవేర్చుటకై ఉపసంఘము లేర్పాటుచు ఈ ప్రతీకములలో కొత్తపద్ధతి కాదు. బుగ్గకాలమున ఏటి కాలమున ఉద్భవించియుండును. గ్రామపు పంచాయతుల నిర్వహించుటకు, ఆటలు మున్నగు కార్యములను నిర్వహించుటకు, కేవలయాదీకముల నిర్వహించుటకు నిరంతరము ఉపసంఘము లేర్పరచ బడుచున్నవి. నిర్వహణ లేదు నిజమే. గ్రామపు లోకములో చేరుదురు. ఒక్కరికేమీ నోక్కొక్కరు నలచుచేతురు. సభవారి నమ్మతితో కట్టుకొనుదురు."

కలెక్టరుగారు నిర్వచనము కాదనిన నందురు గాక. ఈ పద్ధతికిని నిర్వచనమునకును ఎంతో భేదము కలదని యనుకొనజాలము. అదే జిల్లాలోని ఉపనుండలాధికారి మాటల వినుడు.

"కత్తుల కలిగిన గ్రామములలోగూడ కత్తులు ఆప్తే తీక్షణముగా తేలివో సామాన్య కార్యములు ప్రజలకెక్కువగా చేసికొనుచున్నారు. * * * సామాన్య కార్యములకు కాలసింపవచ్చునట్లు గ్రామముల ఒకరితో ఒకరును విధించుకొనుటయు బట్టబయలు రహస్యమే. ఇట్లు భూమిలైకదగ్గరను చక్కగా కట్టుకొనబడుచున్నది."

ద్రవ్యము వహించే గ్రామవిధిగా నుపయోగించుకొను నాచారమును మరి నల్లరు కలెక్టరులు తెలియపరచుచున్నారు. రైతులు పంచాయతులను గురించి చెప్పిన సాక్ష్యము పుష్కలముగా నున్నది. విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని శృంగవరపుకోట, నరసి పట్నముల నుండియు కడప జిల్లా వాయల్పాడు నుండియు అనంతపురము జిల్లా కల్వారాదుర్గమునుండియు ఉత్తరాంధ్ర జిల్లానుండియు తంజావూరు జిల్లాలోని వైవవెల్లా పుల్లగ్రామమునుండియు కల్లెరుల్ గ్రామమునుండియు తిరుచనాపల్లిలోని అరియలూరునుండియు మరి యొక గ్రామమునుండియు సేలము జిల్లాలోని తిరుచగోడునుండియు గంజామునుండియు కృష్ణానుండియు పంచాయతులను గురించిన సాక్ష్యము చక్కటిది కలదు. ఒక్క సాక్షి వ్యాజ్యములను తీర్చుటకు ప్రతి గ్రామములోను అసభికార పంచాయతులు కలవని చెప్పుచున్నాడు. మరియొక సాక్షి ఆ తాలూకాలోని పంచాయతులు 2000, 3000 ల వ్యాజ్యములకు తీర్మానము చేయుచున్నవని నుడువుచున్నాడు. ఇంకొక సాక్షి మేము పన్నులు విధించుకొనుచున్నాము గాని శాసనాధికారము లేక పోవుట చేత తిరగబడినవా రెవ్వరో ఒకరిద్దరుండినచో వారి వద్ద పన్నులుచేయుట కష్టముగా నున్నదనుచున్నాడు. తిరుచనాపల్లి అరుంగల్ పంచాయతి వివరము వినదగియున్నది.

"గ్రామము ఏనుకరణ గాతం గాభాగములు గా విభజించబడింది. ఒక్కొక్క కరణ నొక్కొక్క క్రింది విస్తరించుచున్నది. కరణమునకు గ్రామములో విక్రయమున పొగాకు, మిరపకాయలు, పప్పు బండి ఒక్కంటికి కావగజాలి త్వరలేకు. క్రిందికరణ విక్రయమునకు 2 అణాలుచెల్లవలెను. గొట్టే మేక అమ్మకమునకు ఒక్కొక్కంటికి 3 వైసలు చెల్లవలెను. ఈ నమూనాకంటెయు 'యాహి' మే' నమూనాకంటెయు. ఇది కంట్రాక్టునకు అమ్మబడును. ఒక రైతు ఈకంట్రాక్టు తీసికొనియున్నాడు. ఈ అదాయము కాక మిలుంబయన కింతయని ప్రత్యేకము నందాము నమూనా చేయుట ముకలదు."

సేలము జిల్లా తిరుచగోడు వృత్తాంతమును వివరించి నదియే.

మాకు గ్రామవిధి కమిషనరు అందులో నిలవ రు 3000 లు విని నాను గాడి ఎద్దులు కలరైతు 4 అణాలు ఇచ్చువలెను. రైతు గాడియెద్దులు కలవాడు రెండణాలు ఇచ్చువలెను. రైతులు కానివారు అణా యిచ్చుకొనవలెను. విధవలకండి నమూనా చేయును. * * * మా గ్రామపు నమూనాలో మాకేమి చిక్కులు లేవు. మావనూళ్లు ఇతర గ్రామములకు పోవుట మా కిష్టములేదు. ఇతర గ్రామములకు మాతో చేర్చుటకు మేము ప్పుకొనును. * * * కడప ఏడాదే ఉమ్మడిసామ్మ కట్ట పెట్టి చాకలివారికి గాను వారి కిచ్చింది యిచ్చితిమి.

సరియైనవారిని నియమించి తగిన విచారణలు చేయించినయెడల ఇట్టి సాక్ష్యము సంపుటములు నించుటకు తగినయారి సమకూరు ననుటకు సందేహములేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చకు వచ్చినరీతిని అనువాదము ఇచ్చుటకు మారుగా నెలలు సాక్ష్యమునే ప్రకటించి యుండినను ఇంకను నెన్నియో విషయములు బయటపడి యుండవచ్చు. మేము పై ఇచ్చిన అనువాదములను బట్టియే రాజధానిలో అన్ని భాగములయందును పంచాయతిభావము జరుల రక్షణమున నిర్మితమయి యుండు కానవచ్చుచున్నది. అతే కాక బోర్డువారు చేసిన కొన్ని యితరాక్షేపణలకు గూడ పై యనువాదములే ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుచున్నవి. కత్తుల కష్టము గడవ రానిది కాదనుట తెల్లము పంచాయతి యనిన మాత్రాన నందులో అగ్రవర్ణజాతు చేరి ఇతరులను మాడ్చి మ్రింగుదు రనుటయు కల్ల. పంచాయతులు వ్యాజ్యములు దీర్చుట కర్హము లనుటయు సిద్ధము. జాగ్రత్తగా చేయవలయును, జాగ్రత్తగా చేయవలయును; మొదట రెండు చోట్లలోనే ప్రయత్నింప వలయును, ఒక్కచోటనే ప్రయత్నింపవలయును, అరు మాటలు ఎల్లయెడలను సముదాయ కార్యవిశ్వహాని వాంఛ కానుపించుచుండుటను జేసివిశ్వలను బలభక్తము. పన్నులు వేసికొనుట ఏదోయొక రీతిని ఇదివరకే కలదు. కావున దానిని మహాసాహసముగా జూచుటయు ఎవ్వరినీడం జూచి వారు భయముండినట్లే యగుచున్నది. పంచాయతు లేవియో బోర్డువారు ప్రసాదించు వరము కావు. ఒక కాలవసిన పరిస్థితులు ఏ శేషముగా కలవు. వాని నంగీకరించి దినములు జరుగు పనిని సక్రమ మొనర్చి అత్త వేలు పెట్టినంతయు నామెయే గ్రహించునను జుకు కలుగనిక స్థానిక శక్తుల కన్ని స్వాతంత్ర్యములను నిలువనిచ్చుటే నేడధికారులు చేయవలసిన కని. ఇది మానితా మేదో కొత్త పద్ధతి యుపక్రమించునట్లు ధ్రువపెంచి జాగ్రత్త పోట అధికారసంతయుతము చేతులలోనే యుంచుకొని పంచాయతులు ఫలవంతములు కాలేదు కాలేదని ప్రకటించినచో ఉన్నవాని చంపుట యగును గాని కొత్తవానిని నిర్మింప బ్రయత్నించుట కాదు.

సోదరుల ఆర్థనాదము.

యద్ధము హైందవ భూమిలోని మనలనెఱుఁగి కష్టపెట్ట లేదుగాని దక్షిణాఫ్రికాలోని మన సోదరుల కెక్కువభాగ కలిగించినట్లు నేటితంత్రవార్తలలో నొక్క దానివలన స్పష్టమగుచున్నది. విదేశములలో నివసించుట సామన్యమైన పనిగాదు. జన్మదేశమును బట్టి భోజనము, వస్త్రధారణము మున్నగు నెల్ల యాచారములును ఏర్పడుచున్నవి. పరదేశ వాసము సల్పునప్పుడు ఈ యాచారములు సులభముగా వకలిపోవు. అందునను శాస్త్రజ్ఞానము లోకమునంతయు ఏకరూపులముగా నొనర్చియుండు నీదినములలో లోకములోని అన్నిభాగములునుపరస్పరముగా ధారాళముగా వ్యాపారము నడుపుకొనుచుండు ఏకాలములో పరదేశమున నున్ననుమాపును స్వదేశవస్తువులను సంపాదించుకొనుటకెంతో యవకాశముకలదు కాబట్టి ఎప్పటికంటెచురుకుపడు భోజనాదికాచారములలో విశేషమగుమార్పు విదేశగమనమాత్రముచేతకలుగుచుండలేదు. స్వకార్యభిమానమును నిలుపుటకది యెంతో సహకారి. అయినను నేటిమహాసంగ్రామదవానలంబున ఉత్తరుగుణములుగూడ గొప్పనష్టములను కలిగించు సాధనములుగానే పరిణమించుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికాకు వలసపోయి అచ్చట నివాసముకల్పించుండు మన సోదరులు జీవనాధార వస్తువులను జయజినుంకి, ముఖ్యముగా మనదేశమునుండి, తెచ్చించుకొనవలసినవారై యున్నారు. ప్రస్తుతమిచ్చటనే మన వ్యాపారస్థులు ఈ దేశమునందుత్పత్తియగు వస్తువులకే, యద్ధము పేరు పెట్టి, నిశ్చేతుఁముగా వెలలను పెంచి వెంచుచున్నారు. ఈ పెంపుదలకు దోడు మోతకూలీలు అపరిమితముగా హెచ్చిపోయి యున్నవి. యద్ధము జరుగుచుండుటచేత కొంతవ్యాపార నౌకాబలము వినాశమగుచున్నది. కొంత వ్యాపార నౌకాబలము ప్రభుత్వములవారి యాపయోగాగ్రహము వినియోగపడుచున్నది. ఈరెండు కారణములను బట్టి వ్యాపార నౌకలు వ్యాపారమునకు నుపయోగపడునట్టివి యిక్కిలి తగిన వనుట నిజము. సరఫరాచక్కువయైనప్పుడు గిరాకీ హెచ్చుట సహజమే కాబట్టి వ్యాపార నౌకలలో మోతకూలీ ఎప్పటికంటె నెక్కువ యగుట న్యాయమే. కాని ఆ యెక్కువ యగుటకును మితి గలదు. మనము దప్పిన గతిలేదు గదా యను తలంపున వ్యాపార నౌకాస్థానములు రేలులు అపరిమితముగా పెంచినారు. అందులోను మన దేశమునకు సంబంధించిన వ్యాపార నౌకాదళ మేదియును లేదు. ఎగుమతి దిగుమతుల కన్నిటిని మనము పాశ్చాత్య నౌకావ్యాపార సంఘముల వారిపై ఆధారపడవలసి యున్నాము. వారికి పోటీ 'మనది' యనదగిన సంఘము లేకపోవుటచేత వారు స్వేచ్ఛారు సారముగా సమయము మూడుకొని లాభము పొందుట కవకాశము దొరకి యున్నది. రాకపోకల రేల్లు వెరిగిపోవుటచే దక్షిణాఫ్రికాలో నివాసముచేయు మన సోదరులలోని బీదలు జీవనాధార వస్తువులను కొని యనుభవించి జీవించు స్థితియందు లేరట. కాబట్టి మనవారు దగ్గనుగో సభయందు సనా వేశమును మన రాజప్రతినిధి గారికి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారికిని బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికిని సోదరులగు మనకును ఎల్లరకును సందేశము పంపుకొనువారై నారు. ఎవ్వరెవ్వ రెంతెంత పలుకుబడిని నుపయోగించుటను

వీరు కలదో అంతయంత పలుకుబడిని వినియోగించి వ్యాపార నౌకా సంఘముల వారి దృష్టి కథమును మార్పించి సామగ్రిలమోత రేట్లును తగ్గింపించవలసినదని కోరినారు. దక్షిణాఫ్రికా హైందవుల శారవమును సంరక్షించుటకు కంకణము గట్టికొనిన హాస్టింజ్ ప్రభువర్గుని హానమందుండు షున్నునుఫర్లు ప్రభువుగా రీ దీనా లాపములను విందురు గాక యని కోరుచున్నాము. నౌకావ్యాపార సంఘములు లాభము కోరునవియు స్వతంత్రములును నగుటచే వారి కార్యచరణిని తాము అధికారపదముయండి మార్పుచుట అవకాశము లేదని షున్నునుఫర్లుగారు తలంపకుండు రని మా సన్మతము హాస్టింజ్ ప్రభువు వ్యాయము నాలోచించి ధర్మవాదములకు బల ముండకపోదని దృఢముగా నమ్మి తమ కదనిశారవము నందులకు ప్రోద్బల మొనర్చినట్లే షున్నునుఫర్లుగారు స్పష్ట విషయమని వెనుదీయక ప్రవర్తించి క్రిగిగాంతురని కిశ్వరించుచున్నాము.

కొత్త యద్ధమంత్రీ.

కిరీక పోతు సోదరులకు యద్ధమంత్రీగా లాయరుబాబ్బిగారు నియమింపబడి యున్నారు. వీరు పోలోవ్యోకు లే యొను మహావీరభావము. కార్యకర్తలకేజీకే నేటి వారిగూడ లోగొని పోవేయగలవారు. యద్ధము మాట్టింపిద ఆంగ్ల సామ్రాజ్యపు మందులకు బలమును నేటి మహావీరకీతికి దెచ్చినవారు. అయిర్లాండు నువ్వకు చక్కటి మార్గమునకు దెచ్చుటకు ఆంగ్లేయుల మహాముఖుడు కడి పుజయెకాదు. అయిర్లాండు గండరగోళము పొడవూకయుండిన యెడల లాకుబాబ్బిగూడ హ్యూయెరె వాగలో కిరీక గుతో పోయూమునేసి యుండునట! రాదు మహాసన్మముల సాంగ్లభూమి భరింపట కష్టతరమై యుండును. కిరీక గుతో సోదరుల లాయరుబాబ్బి నియమింపకు కారణముండ నట్టి వస్త్రము సుసాగ్రహము కాలేదు. జైబియోమకమునకు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము తృప్తిపడవలయును పొరుగు లేదు. లాయరు బాబ్బిగారి ఉత్తమ సైనికాంగ్లేయ మహావీరమున సంకీర్తింపబడును. ముందుటి విజయమును గుణమునకు నుత్తరీధిపతు లాయరుబాబ్బి యద్ధమంత్రీగా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు విజయమును సుసాగించున గాకయని కోరుచున్నాము.

మరల కూ ప్రభువు.

లాయరుబాబ్బి యద్ధమంత్రీగారు గుతో ముఠులలో నింకను మార్పులవరకు లరుచున్నది. మర ఇండియా కార్యదర్శి ఛేబర్లెరు మందులకుల మంత్రీగారునట! మోగోభువు మనకు మరల ఇండియా కార్యదర్శి యగునట! సవీర్యవీరమనలంబించి ఉదార కార్యములకు చేతువన్నను ఉదారకార్యములైనను ఛేబర్లెరుగారు మరయేవల పలికినవరకు. గుడకు తననెజగుణము మనకురమో మనది యున్నను వారిని కూడ కప్పివెట్టివారు. ఈకలిపిండి వ్యాపారకంక్షల పద్ధతికి పితామహుడు. అట్టి మహాఉదాహరణకు మహా ఉత్తమ సురక్షణవద్దతి నైనను మనకురసాదింక తలపెట్టలేను. ఛేబర్లెరుగారి కాలమునకి నిరవయోగమైనకాలము ఇండియా కార్యదర్శిచరిత్రయన మండబోతు. కాలవ ఆగిని వీరుట యొక హైందవభూమి ఎంతోచింతించున తలంపబలేదు. ఆకలిసానమును రాకుండుకూగోభువుగాక ముక్తము హైందవభూమి మహాత్మానుడు స్యాగరమి చుట్టాలను. ఉపకార్యదర్శి హాస్టింజ్ పోతు క త న ది క్కా చి క్క ఉదారవ్యాఖ్యానముచేయగా తాను తోగో ముక్తమును చెప్పి కాలకదా ఈ కూగోభువు ఆ హైందవభూమి ఈతని నిరవయోగములో ఉండకలదు. ఈతనికి బహుళ హాస్టింజ్ పోతునే ఏల నియమింపదని ప్రార్థించకూడదు. హైందవభూమి లాక గుణ హాస్టింజ్ పోతునే కోరుకొనుచున్నది కాలవ ఆంగ్ల పోతుకైనను వానిని నియమించున గాకయని ఎదురుమాటపెరిగియున్నది.

స్థానిక వార్తలు

దీపముల వేళ:— నేడు శత్రు సామంతులము 7-8 గంటలకు దీపములు వెలిగించవలె.

ప్రయాణములు:— గౌ. జి. రిచ్చండుగారు తెజవాడకు, జి.డి. రాణి గారు శ్రీకాకుళమునకు, విన్నపామంతులము లైలుజేటి వెళ్లిరి.

ఇంగ్లండు తి హాలు:— లైలుబండి సకాలమున చేరునని, ఇంగ్లీషు తరాల శత్రు బుధవార మసరామ్మము 2 గంటలకు మద్రాసులో బట్టోడా చేరుటకును, ప్రత్యేక పులిండులు 1 1/2 గంటకే సిద్ధముగ నుండును.

ప్రెసి డెన్సి స్కూల్ కాజు పోర్టులు:— ఎండకాలపు నెలవులు ముగిసినవి. విన్నప కోర్టులు తెరిగించినవి. జడ్జి లండలు కచ్చివారు. నెలవుల జబ్బుబడిన సర్. వి. సి, దేశికాచారియూగారు బాడ కచ్చిరి.

మద్రాసు పేనపిల్ల వాండ్ర సహాయనిధి:— మద్రాసు పూర్ బాయ్స్ ఫండు వారు మద్రాసు నందలి వివిధ కళాశాలలలోని పేన పింఠా విద్యార్థులకు 7 మొదలు 10 రూపాయలవరకు కొన్ని విద్యార్థి కేతకము లిచ్చెదరు. రభాస్తు ఫారములు ప్రిన్సిపాలులయొద్ద కొరవను. ఇవి ఆగస్టు నెల 1-వ తేదీలోపల మైలాపూరునందలి కార్యకర్తల డెంటునూరు కార్యదర్శికి చేరవలెను.

సావత్తరి కార్యకర్త పరిశ్ర:— ఫారెస్టు కానడ కేటరు ఎన్. బి. బ్రియాంట్ గారు నవరవారముగా పోతి శుంకర్తరమును చేసి ఆంగ్ల కుశోభము నిమిత్తము విన్న రాత్రి బల్లారికి లైలుజేటి వెళ్లిరి. ఆనంతపురము మొదలగు నితర మండలములలోని కొన్ని యడవులు కూడ పరీక్షించబడుననియు, ఈ పనులు ముగించుకొని బ్రియాంట్ గారు రెండు నెలలలో తిరిగివచ్చెదరనియు తెలియవచ్చుచున్నది.

ఇండియన్ బ్యాంకి (లిమిటెడ్), మద్రాసు:— కడచిన జూలై 30-వ తేదీలో సంకమైన యర్థ పంకర్తరమునకు మొత్తము రు. 1,48,025-8-11 ల గాబడి వచ్చినది; దీనిలోజట్టమింద నడ్డియు. కార్యాలయపు ఖర్చులు మొదలైన యితర కర్తవ్యములను మొత్తము రు. 77,182-11-4 లు పోవు రు. 70,841-18-7 లు నికరాదాయము లేవనది. కడచిన సంకర్తరపు నిజుర రు. 14,687-4-10 లు కలపున్న యెడల, వినియోగమునకు మొత్తము రు. 85,479-2-5 నిధియుగా నున్నది.

సామ్రాజ్యశాసన సభ్య వియోజనము:— సభ్యత్వార్హితులకు కుటుంబమురాగాదు తంజావూరులోని గజపతిస్థానములోను ఇచ్చాపురములోను రాజమహేంద్రవరములోను వియోజనార్హులుగా పేర్కొనబడినారు. బంగన పల్లినివాసుగారి సోదరులగు మీర ఆసాన్ అలీఖాన్ బహుదూర్ గారు మహమ్మదీయులవత్తుయన తిరిగి సామ్రాజ్యశాసన సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడుట కర్హులుగా పేర్కొనబడినట్లు రాజధానియందలి వివిధభాగముల నుండియు కింతివార్తలుకు లేఖలును వచ్చుచున్నవట.

మైసూరు ప్రభుత్వమువారి బహుమానములు:— మైసూరురాజ్యమున కుంతెరుద్దలో కేయలబడిన కాగడాల వెలుతురు బండెపోటుకేషు ముద్దాయిలకు పట్టుకొనుటకు పోడ్పడినందుకై, ఈ కిందవివరింపబడిన బ్రిటిషురాజ్యములలో పోలీసువారికిని ఇతరులకును, మైసూరుప్రభుత్వమువారి చెప్పదము ఈకింది బహుమానములను వారువారు పుచ్చుకొనవచ్చునని మదరాసు ప్రభుత్వమువారి బాధించినారు:— అంతెపురము జిల్లాపోలీసు సలిన స్పెక్టర్లు టి కృష్ణరావుగారికి, ఎన్. వేంకటరామయ్యగారికి చెట్టి రూ. 20 లు; గాగ్గియమనపలుకుడు రు. 2 మొకరికి చెట్టి రూ. 10 లు.

ఇండియావొరెతనమువారి కార్యాలయము:— 15-11-1916 కు తేది బుధవారమునాడు ఇండియావొరెతనమువారి కార్యాలయమును ఢిల్లీనగరమున తెరవబడినది. నిత్య యింబడి:—

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

రష్యావారు గెలిపియాలో ముందునకేగుట

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విజ్ఞాపనము

పారిశ్రామిక సంఘము—నర్. టి. హాలండుగారి ఏర్పాటు

(కూప్రభువు వరల ఇండియానుండి) ఆంగ్లమునాన

[రైటు వు ఏ జెన్సి.]

ఇంగ్లాండు

ఇండియా మంత్రివదవి

లండను జూలై 3:—ఇండియా మంత్రిగారున్న ఛెంబ్రేలు గారు లాయరుజాతిగారి స్థానమున యుద్ధవరకముల మంత్రిగా నియమింపబడుదురనియును (కూప్రభువు గారు వరల ఇండియానుండిగా నియమింపబడుదు రనియును నూచింప బడినది టైమ్స్ పత్రిక వ్రాసినది.

నౌకలను ముంచుట.

లండను జూలై 3:— ఇండోమియా-టియానో ఆను శాంక్షనాకలు ముంచబడినవి.

(ఫ్రాన్సు)

పరానువారి విమానములు చేసిన

శ్రేష్ఠములగు పనులు.

పారిసు జూలై 3:—పరానువారు శరభిష్టదళమును తెన్నగా నమర్చియుంచుచుండుటను వారి వచాకు లలి సాహసముతో తలవడుటలను సోము ప్రాంతమున వారి సేనలో నవ్యములు చాల తక్కువగుటకు కారణమైంది. పరానువారి విమానములు చాల చురుకుగా పోరునలిపి వెళ్లెను ప్రాంతమున మూడు శత్రువిమానములను తగులబెట్టెను. సార్వైటు చెయినటు గారు 6వ జర్మను విమానమును నేలనుల్పిరి. పరాను విమానములు శనివారమునాడు (1.7-16) రాత్రి లాంగోయను రైలుస్టేషను మీద 48 బాంబులను బ్రూయిలను స్టేషను మీద 16 బాంబులను వదలెను. ఆదివారమునాడు (2.7-16) వరకు 12 పరాను విమానములు ఆంగ్లికే యొద్దనున్న రైలు స్టేషనుమీద 60 బాంబులను వదలెను. ఆ బాంబులు కట్టడములకును రైలు కట్టాలకును ఒకరైలులోని బండ్లకును తగిలి వానిని ధ్వంస మొనరించినవి.

ఆదివారమునాడు (2.7-16) జర్మనులు శాన్స్ లెల్సాఫ్ రైలు వంతెనను దెబ్బకుండ్లకు వదలిరి. కొన్ని శత్రువిమానములు రైలు జాయర్లును 3 గంటలపాటు బహిరంగముగనున్న లూన వెల్లిట్టెట్టెనువైని బాంబులను వదలినవి. అందులకు ప్రతిక్రియ చేయబడును.

పరానువారి ప్రకటనము.

పారిసు జూలై 3:—ఆంగ్లపరాను సేనలు శత్రువులను తలవడుటకు ప్రాంతభిందిని గాని పీఠ స్వాధీనపరచుకొనిన శత్రుసేనలను భద్రపరుచుకొనకుండ ముందు కడుగిడకుగన నడక కొంత మందముగ ముందుని కొంత యధికారసంబంధము గల ప్రకటనములను తెలియుచున్నది.

విమానములు బల్గేరియారంగమున గుడ్లవేయుట.

లండను జూలై 1:—బల్గేరియా సైన్యము పరిపాద్ధున విమానములు బాంబులను వదలెనని పరానువారి శిబిరమునుండి వార్తబుచ్చినది సలూనికానుండి విశేషముగనుండు పత్రికకు వార్త సేక.

రష్యా

రష్యావారి ప్రకటనము

వెట్రోగ్రాదు జూలై 3:—ఈవారమున తీవ్రముగ పోరు నలిపి సోమరంగమున స్త్రీలు ఓకియూనున జర్మనులు 5 మైళ్లు ముందుకు వెళ్లగలిగిరి గాని జనరలు వెదినది లేక బహిరంగమున గుండు తోగిసికొనినవ్వు వరకును రష్యావైనిసలు శత్రువులను

నిరోధింపగలుగుదురని యుద్ధప్రవీణులు నడుపుచున్నార. కొలొమియాకు వైర్మిభాగమున రష్యావారు 15 మైళ్ల వరకును ముందుకు వెళ్లిరి. కాశ్మీరియన్సుకు పోవుతలంపుతో ఆస్ట్రీయావారు వరుగిడుచు చాల చిక్కుల పడుచున్నారు.

ఆసియాఖండమున రష్యావారి విజయము.

లండను జూలై 3:— కాక్సునురంగమున రష్యావారు పాటకాకు వర్షియమునందున్న కొండలవరకు శాక్రమించిరి. తురుష్కులు సాచుకుండానాసిందిని దాటిపోవునట్లు రష్యా వారు తలపిరి. గుమాఫానీ వైపునుండి ముందుకు పోవలెనని రష్యావారు చేసిన ప్రయత్నము విఫలమైనది. బెబర్లుప్రాంతమున రష్యావారు తురుష్కుల పీఠుండి దేసను తలపడి వారి శత్రుత్వముల తీవ్రముగ ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. ఒక వర్మతాగ్రము నుండి తురుష్కులను రష్యులు వరకమున కడద్రోసిరి. బాగ్దాదుడికను కేరిందుప్రాంతమున శత్రువులకు చాల యొత్తిడి కలిగియున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా

డెర్బనులో భారతీయుల సభ

వదవలకేవులకు తగ్గించుటకు నిన్నుము.

డెర్బను జూలై 1:— ఆర్. బి. సెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద భారతీయ మహాసభ నేడిచట జరిగినది. స్త్రీయకు శత్రులు మోపుటవలన భారతీయుల కర్మవనరుముగ నిత్యకృత్యములకు కావలసిన వరకుల ధరలుగూడ చాల మోచ్చినందున బీదలకు వటుంబ పోషణలు దుర్భరమైనది గాన ఇండియా రాజధానినిధిగారు తమ ప్రోత్సాహమును వినియోగించి నా.కా వ్యాపారము ఒడలకేవులకు తగ్గించునట్లు చేయలెనని ఈసభ వారు తీర్మాని పార్థింపవలెనని యొకతీర్మాన ముపపాదించ బడినది

దక్షిణాఫ్రికా దొరతనమువారును ఆంగ్ల సామ్రాజ్య దొరతనమువారును కూడ కల్పించుకొనలేనని మరియొక తీర్మానము చేయబడినది. తీర్మానప్రతినిధిగారును కాననశభ్యులును దేశీయవాయువులకు ప్రజలును ప్రతికలునుగూడ నా.కా వ్యాపారసంఘముల నిందులకు పార్థింపవలెనని మరియొక తీర్మానము చేయబడినది.

టర్కి

మరణము.

మెసపొటేమియాలో జనించేయున్న పంజాలు పోలీసు కాఖకు చేసిన ఏ. ఆర్. మెక్లే గారు ససారయాలో కలరా వలన మృతిపొందిరిని తెలియచున్నది.

ఇటలీ

ఇటలీ జర్మనీ వాణిజ్యసంధి.

లండను జూలై 1:— ఇటలీవారికి జర్మనీవారికిని వాణిజ్యవిషయమున జరిగిన యొడంబడికలను ఇటలీవారు త్వరలో రద్దుపరచెదరని ఆంగ్లేగరను స్థానికపత్రిక వ్రాసినది.

సింలా

శ్రీరాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంతివార్తలు.

I

లండను 29-6-16

యుద్ధరంగమునందంతటను ఆంగ్ల శరభిష్టదళము చాల మురుగు జనించేయుటచే జర్మనుల పట్టులకు చాల నష్టముకలిగినది. ఆంగ్లశరభిష్టముల వదలికొనుండు గురితప్పకుండా వరుసగ

విరామములేకుండ జర్మనుల కందకములను వారి ఎదుటను తీగకంచెలను ధ్వంసమొనరించెను. 27-వ తేదీరాత్రి ఆంగ్ల సేనలలో వరుసకు భాగములు శత్రువుల కట్టులలోనికి వారబడి వారివైని బాంబులను వదలెను. ఇరుపీడులవారును చుండు గనులను చేల్పిరి.

వెర్దెకు సమీపమున వెయ్యదిగనే యున్నది. 321వగుట్ట సమీపమునను తూ.కురీ సమీపమునను జర్మనులు రెండుసార్లు న్యల్సులుగ తలపడి నులభముగ తరుచుబడిరి. టుడికట్టున జర్మనులుచిత్తజ్ఞులై చుట్టడిని మానుకొనిరి. ఎడమతట్టున వారు పెద్దఫిరంగులను గాల్చి తలపడుటకు సంసిద్ధులైరి. కాని వారు ప్రార్థింపక మునుపే పరానువారు వారి ఏర్పాటులను ధ్వంస మొనరించిరి. వెర్దెకునొద్దనుండి జర్మనులు తొలగిపోనియును వెనుకటికంటెను ప్రబలముగ మరల తలపడెదగనియును ప్రోముడు ట్రెరేసో విల్లీయెద్ద దాతణును (యుద్ధము జరుగుట నిశ్చయ మనియును పరానువారు భావించుచున్నారు.

రుష్యావారి శత్రువులు ప్రబలముగ తావమున్నను రుష్యావారు వారిని నిరోధించుచున్నారు. జర్మనులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి విస్తారముగ వివవాములకు వదలి గొప్పసేనతో రిగావలెగ్నే మునుండున్న పుల్కురునునొద్ద తలపడి తరుచుబడిరి. జర్మనులలో చాలమందివారు లైరి. కెర్వోయెద్దగూడ జర్మనులు పరాజితులైరి. కోవెలయొద్ద జర్మనులు ఫిరంగులను తీవ్రముగ కాల్చిరి. ప్రాకువారు యొద్దనున్న లినికాగ్రామమును ముట్టించి యోడిపోయిరి.

బాగ్దాదుసమీపమున రష్యావారు తురుష్కుల నోడించి కలయాప్రైను ప్రాంతమునకు తరిమిరి.

ఇటలీవారును దివమును ముందుకు పోవుచున్నారు. త్వరలోనే వారు మొదటిసారిములకు చేరగలుగుదురు. ఆస్ట్రీయా లోవలో ఇటలీవారు ప్రవేశించిరి. ఆసియాగోపితధూమి నుండి శత్రువులను క్రమముగా తరుచుచున్నారు.

II

లండను, 30-6-16.

యుద్ధరంగమునందంతటను ఆంగ్ల శరభిష్టదళము చాల మురుగుగా పనిచేసినది. ఒక్కొక్కరిని చాల క్రవలముగ గూడ పోతుజరిగినది. శత్రువుల సంకములు చాల కఠిలమైనవి. ఆంగ్ల సేనల కెటటుకున శత్రుసేనలందఱి యందంతటను గూడ ఆంగ్ల సేనాభాగములు వెక్కువారులు వెక్కువోట్ల తలపడినవి. పీఠందరుగుగూడ సభర్షిత్కాశ్యలైచాలమంది నాశము చేసి వెక్కువంది మైకులకు చాల సాధులకు కొనిపెచ్చిరి. కొన్నివోట్ల చాల నేపటివరకును గూడ శాంగ్ల సేనలు శత్రువుల కందకములలో కాలూరి బహిరంగమునుండి శత్రువుల తలపడగ తరుచుచుండిరి.

వెర్దెకుయొద్ద మరల యుద్ధము ప్రార్థంభమొనరి. జర్మనులు మరల ధియోమాంటుకు వా మర్మమున నుండు స్థానములవై నుడికి గాని యొక్క యెదుగైక వాక్రమింపబాలకపోయిరి. పరానువారు ఫిరంగులను బండి ఫిరంగులను మర ఫిరంగులను కాల్చి జర్మనులను కందకములదరికి చేరకుండ తరిమిరి. జర్మను ఫిరంగుల సభికముగ కాల్చి 80వ గుట్ట తూర్పు సోలోవునంద ముందునకు రాబోయిరి గాని పరానువారు రగ్గివర్షమును తురిపించి వారిలో చాలమందిని నాశముచేసి పారదోలిరి.

కొలొమియా ప్రాంతమున రుష్యావారికి ప్రాముఖ్యమును విజయము కలిగినది. దీనివలన ఆస్ట్రీయా సేనా ముఖ మధ్య భాగమునకంతకుగూడ సపాయము కలుగచున్నది. రష్యావారు ఫిరంగులకు కాల్చి నీస్ట్రు ప్రతుకులకు మధ్యకు రష్యావారు 3 కందకముల పట్టు శాక్రమించిరి. శత్రువులలో చాలమందిని నాశముచేసిరి. 10506 గురు నైనియు చాల మరఫిరంగులకు పట్టుకొనిరి. ప్రాకువారు సమీపమున లిస్సెన్కాయొద్ద తీవ్రముగ పోరు జరుగుచున్నది. కెర్వోయెద్దగూడ రష్యావారు శత్రువుల నోడించిరి.

ఇదివరకు ఆస్ట్రీయావారు సిద్ధపరచుకొనిన స్థానముల యొద్ద వారెంత తీవ్రముగ నెరించుచున్నను ఇటలీవారు వారిని వెనుకకు తరచుచునే యున్నారు. ఇటలీవారు వల్సర్వామిదుగా లోవోరెట్టోకంకకు వెళ్లిరి. పోనినా మొకుకు చాల చేరువకు నున్నారు. ఆస్ట్రీయావారునుగూడ ముందుకు పోయిరి.

III

అంధ్ర 1-7-16.

నేడుదయమున ఆంగ్ల సేనలు వరాహవేలతో కలసి సోమవతి తుత్తరమున జర్మనులవలన పరాక్రమించెను 18 మైళ్ల పొడుగున ఆంగ్ల సేనలు జర్మనులముందు కందకములతో చొరబడెను. నీనీయొద్ద పోరు జరుగుచున్నది. మోహనము సంతృప్తికరముగానే యున్నది.

శత్రువుల కందకములలోని తురుతు విధానము శాంగ్ల సేనలు నేడుగూడ మానలేదు. చాలతీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి వారును శత్రులకంఠమున కందకములను గట్టుచు ధ్వంసము చేసి వానిలోకి విషవామువులను పడలిరి. శత్రు సేనల స్థానములను తెచ్చు గాగుర్తించి శత్రు ఘ్ని దళములవారి వనిని కొనసాగించుటకు వేరుసేవలను చూచున కంటిరి. ఆంగ్ల పదాతిదళము శత్రు సేవలను ఛేదించుట ప్రస్తుత విషయముగాను, ఇది ప్రారంభదశమున దెట్టిమాత్రముల కలుగునో యిప్పుడు నిర్ధారణచేయబోతున్నది. నోనపాటిలకు దక్షిణమున నొక గొప్ప వేగునైన జర్మనుల కందకములలోనికి గూడ పోయెను. పరానువారు వెల్లెనుయొద్ద థియోమాంటును మరల వశపరుచుకొని గొప్ప విజయమును బడసిరి. జర్మనులు వెల్లెనుయొద్ద పోరుమానకయే ఇతరస్థలములందుగూడ తలదాచుచున్నది. జర్మనులు మరల తలదాచి. వారింకను తీవ్రముగ తల దాడదరిన పరానువారు తలచుచున్నాడు.

29.6.16 తేదీ రాత్రి 2½ మైళ్లు పొడుగుగల రంగమున అకొర అడవికిని 804వ గట్టుకును నడుమ జర్మనులు మరల తలదాచిరి. ఫిరంగులను అగ్నిద్రావకమును ప్రయోగించిరి. దివరకు 804వ గట్టుకు తూర్పున నున్న యొకచారు గృహమును వశపరచుకొనిరి. కాని పరానువారు వారిని మరల తలదాచి తలమిచేసిరి.

థియోమాంటుకొర కన్నా తులు పులియకుడు శేలకు ను తీర్చిదిద్దుటకు జరిగినది. మొదట పరానువారు రాసామునాకరిమించుకొని జర్మనులను తలమిచి. కాని జర్మనులు మరల నాశనమును వశపరచుకొనిరి. పిమ్మట పరానువారు తీవ్రముగ నాశనమున పోడునలది శత్రువులను తలమి స్థానమును పూర్తిగ వశపరచుకొనిరి; కాన పూర్తియొకొండ కనుచున కాపాడుకొనకలిగిరి.

రవ్యావారికి గొడ కొనగిరియొద్ద గొప్ప విజయము చేయినది. ఇదిబుకొనినా ఇనుపదారులకు సుకృతము స్థానము. దీనిని రవ్యావారు వశపరచుకొనుట వలన గాలియోయను రంగమునుండి హంగరీకి రాకపోక లోగిపోయెను. శత్రువులు క్లింగేకు పట్టెనున ను చున్న కొనిన స్థానముల వంకకు పోవుచున్నారు. కింగియంగుకు వాయువ్యమున గొప్ప వేలతో తలదాచుటకు శత్రువులు పుయత్నించుచున్నాడు. స్థానమును సమీపమునందలి వివేకా గాగియమును జర్మను లాకరిమించి నోనోగడకున్నకు ఈకాశ్యమున నీమెను నదిని దాటి వెలిరి.

రంగరంగమునం దంతటను ఇటలీవారు శత్రువులను తలదాచిరి. అది తే బ్రా లులకు నడుచు నుడు కొననుగూడ వారు చూచునకు వెల్లిరి. అచట మాను పొల్లనోకునమీరమునంన్న స్థానములను వారాక్రమించిరి.

త్రెలిబాంకుకు దక్షిణమున రవ్యావారికిని భువనపులకును తీర్చిదిద్దు పోరు జరిగినది. భువనపులు మొదట రవ్యావారి కట్టెలలో ప్రవేశించగలిగిరి గాని వెంటనే రవ్యావారు వారిని తలమి వెను దగిలిరి.

సిమ్లా అలయన్ను బాంకి.

భాగస్వాముల మహాసభ.

సిమ్లా జూలై 3:—నేడు సాయంకాల మీ మహాసభ జరిగినది. చాలమంది సభకు వచ్చిరి. ఇ. జే. బతుగా రధ్యక్షత వహించిరి. (1) థిల్లి అండను బాంకిని సిమ్లా అలయన్ను బాంకితో కలుపుటకు తాత్కాలికముగ చేయబడిన ఏర్పాటుల నంగీకరించుట. (2) నూటికిరెండున ప్రభుత్వ పాటలను 20 లక్షలకు డ్రాక్ట్ గా నేర్పరచి మూలభవమును 80 లక్షలకు పెంచుచుట అను నిశ్చయ తీర్మానములను సభ్యులందరు నేకగ్రీవముగ స్వీకరించెను.

ఇట్టి సంయోగమున కలుగజేయుటకు చాల శ్రద్ధతో వనిచేసిన కార్యనిర్వాహకులకు వందనములు నొసరింపవలెనని సంజాయిక్రభుత్వమువారివ్యాఖ్యవారి బెరకు వెలుపుచు గా రాక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈతీర్మానము నంద రుత్సాహ పూర్వకముగ నంగీకరించిరి అందుల కధ్యక్షుడు వందనముల నొసరించెను. అధ్యక్షుడు వందనము లొసరించిరి.

దేశీయ తంతివార్తలు

[మా స్వదేశీయ విలేఖులయొద్దనుండి]

మద్రాసు

నామాజ్య తాననసభా నియోజనము

(స్వదేశీయ విలేఖు)

కాళహస్తి జూలై 9:—విజయనగరము-బెజవాడ-సోం పేట-చీపురుపల్లి-కావలి-పుంగనూరులలో రామారాయణింగారి నే నియోజించిరి.

దొంగత్వ ప్రవ పురోహితుడు

కల్లికోట, జూలై 8:—దక్షిణ కన్నడము జిల్లాలోని బెరిన్గడిలో వికసింపుచున్న ఒకదేశీయత్వ ప్రవ పుయాభుకు వివాహము చేయుచు సభికార జత్రీయను తనకు దొంగత్వము వారొసంగిరి నమ్మించి ఒక వివాహమును చేయించెను. అందులకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి యంత్రువు ననుసరించి అతనిని చెరసాలలో నుంచిరి. ఫిర్యాదీకు చాలమంది సాక్షు లుగలరుగాని ఇతనిచే వేండిచేయుచుకొనిన దండకులు మాయ మైరి. పోలీసువారు వారికొరకు వెతుకుచున్నాడు.

బొంబాయి

ఇండియా బిల్లు

దొరతనమువారిపై దావా చేయుటకు హక్కు

బొంబాయి జూలై 1:—భజల న్యాయస్థానమునందు క్రభుత్వమువారిపై దావా చేయుటకు వారికి హక్కు ఉన్న ఇండియా కంపెనీవారి పరిపాలనకు పూర్వమునండియుగూడ కలదనుట కాధారము కలదు. కంపెనీవారి పరిపాలనమునందు కారకు వాటిను ప్రభువు మాంటు స్టూఆర్టు ఎల్ఫిన్స్టన్ మున్న గు ఆంగ్ల దేశీయులకు పరిపాలనలు గూడ దాని నంగీకరించి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్య ప్రయత్నని భూతికొనించిన ఆంగ్ల క్రభుత్వ మునకు క్రతినిధులుగ కంపెనీవారి వాది సిద్ధముగ దేశీయనం దావరణములో నున్న దేశీయ న్యాయవిధుల నవలంబించ వలెనను ఉదారభావమును వాగుకలిగి భారతీయ సామాజ్యస్థా పన సమయమునందల్లు వనిచేసిరి. ఇది ప్రాచీనముగ నున్నదన్న దేశీయముగ న్యాయంత్ర్యములకు పాటింతుమని 1858వ సంవత్స రమున, సింహాధిపతియు ప్రకటించిరి. కాక దీనిని పార్ల మెంటువారు గూడ నంగీకరించినటులు నిక్కమునని సర్ వారా యణ చంద్రావర్మగారు ఇండియా టైముస్ పత్రికకు వ్రాసిరి.

ప్రాధేసరు గోపాలకణేక అగర్కరుగారి

మృతపాంవత్సరిక సభ.

బొంబాయి జూలై 3:—వీరు చనిపోయి 21 సంవత్సర మైనది. వీరు సంఘసంస్కరణముకొరకు చాలవనిచేసిరి. నిన్ను సాంకత్సరికముకుటచే విల్లుకు కళాకాలా మందిరమున గొప్పసభ జరిగినది. ప్రాధేసరు పరంజిగారును సర్ వారా యన్ చంద్రావర్మగారును మరి కొందరు సుపన్యసించిరి. చాలమంది సభకువచ్చిరి. ఇద్దరు నాగీయలుగూడ సుపన్య సించిరి. పిమ్మట బహిరంగ సభయందు సార్వజనసభ జరిగినది. అసభయందు బాలగంగాధర తిలకుగా ఉపన్యసించిరి. వాటిరాత్రి మతవివక్షతకు పాటింపబడినది జరిగినది. శ్రీజను పురుషులు 200 మంది నేరు జేతు మతముల వారించినకు వచ్చి భుజించిరి.

పూనా సభ.

పూనా జూలై 2:— కిర్లోస్కర్ నాటకశాలలో మా కామకుగారి అధ్యక్షతకొంద నేడు సాయంకాలము స భ జరిగినది. ఈక్రిందితీర్మానములు చేయబడినది.

ఇండియా కాననము పుస్తకము పార్లమెంటులో ను పపాదించ గూడదు. పుస్తకము ధారాశీయ సభిప్రాయము నంగిన గూడ అనుమానము కలుగును. అట్టివో నీకాననమునం దలి ప్రజల న్యాయంత్ర్యము తొలగింపజూచుట యక్రమము. దొంగత్వమువారు చేయు కార్యములనుగూర్చి న్యాయస్థానము లయందు దావాచేయు హక్కుప్రజలకు బహు ప్రాచీన కా లమునండియు కలదు. ఇప్పుడు దానిని రద్దుచేయగూడదు. అను తీర్మానమును మా పరంజిగా రుపపాదించిరి. భోవత్కరు లిమా ఏ. ఎస్. ఆర్ పరంజిగారు దానిననుకరించిరి.

పత్రికా కాననము.

1910 వ సంవత్సరపు పత్రికాకాననమును వెంటనే రద్దుచేయవలెను. ఆంగ్లదేశీయవారి యుదారభావమున కిది కేవలము కృతీకము అను తీర్మానమును ప్రాధేసరు జే. కే కేలుగా రుపపాదించిరి. ఎస్. ఓ. లావెలు జే. ఏ. మాస్టాల్ గార్లనుకరించిరి.

పూనాలోని శ్రీల బోధవాక్యనన కళాశాల.

పూనాలోని శ్రీల బోధవాక్యనన కళాశాలను పట్టణమునకు చాలదూరము నందున్న కట్టడమునకు మార్పులు యొక్రము కాదుగాన దానిని వెంటనే పట్టణములో మరల వెలకొల్పుటకు దొరతనమువారిని కోరుచున్నాము. ఆకళాశాల పరిపాలనము విజ్ఞానము స్థితిమంతులనుకు హైందవుల యధి సమాన నుండవలెను. ఆకళాశాలలోని అధికారిజీయము నుపా ధ్యాయమును వీలైనంతవఱకు విద్యార్థికులకు భరతాంగముగ నుండవలెను. ఈ కళాశాల దేశీయుల యభివృద్ధికొర కేర్పరుక బడినది గాని వారి భావముల కను కూల మగు రీతి నే దానిని నిర్వహించవలెను తీర్మానమును ఎస్. సి. కెల్లెగారు రుపపాదించిరి. కలిక్కిరుగారును యమునా బాయి భటు గారును అనుకరించిరి. ఈ మూడు తీర్మానములను సభ్యు లందరిచేతను గూడ నామోదించబడెను.

బంగళము

అద్దెబండి బందిపోటుకేసు.

కలకత్తా జూలై 3:—ఈకేసుకు క్రత్యేక న్యాయస్థా నమువారు విచారిం. ఈ న్యాయస్థానమున డక్కాజిల్లా జడ్జి స్థితగుగారును మా ప్రావేశచంద్రమిత్రగారును దివాను బహదూరు నూనాధరాయిగారును న్యాయాధిపతులుగ నుం డిరి. కార్పొరేషను స్త్రీలులో ఫకీరుచంద్రత్తు కుట్టిగల న్యాయారి అద్దెబండిలో వెళ్లుచుండగా మార్కె, నారదయా, మిర్రాతేక హీరాబాదు, పన్నాలాదు, సావారు, బాబూ, పన్నాలాదులందు, జ్యోతిషరాయి జేవనింగు, అనువార లులని దోచుకొనిరనిచివాదిమీద కేసు చేయబడినది. మద్రా యాలలో 4 గురేపి యొకతెగ గా నేర్పరచి 2 తెగలుగా వీరిని వేరు వేరుగా విచారణ చేయవలెనని దొరతన మువారివ్యాఖ్యవారి కోరికనున కల్లుచేయుట కంగీకరింపబడి నది. మ్రేలుకు సామలకుల కావము 4-6 కేసుకుల ప్రకార మును కిష్టాస్పృతి 412, 195, 120 లి నెక్కుకుల ప్రకారము మద్రాయాలమై నేరము లోపింపబడింది. మద్రాయాలకు సమీపమేకు అను నతినిమిద ద్వేషము గలదు గాన వీరకనిని చిట్కలపాటు చేయగోరిరి. కాన వారొకనాడు రాత్రి కొంత కొత్తనును 2 కాంటులను కార్పొరేషను స్త్రీలు బందిపోటు నందలివారు హరించినసాక్షుకు సమీపమేకుల కిక్కిరింపియి. వారు ప్రవారీగోడనెక్కి లోబలికిరి ఆ సామలకుల నొక చెరువులో పోవేసి ఒక మృగవారి వ్యారా పోలీసువాడి తెలిపిరి. పోలీసువారు సోనామాచి ఆసాక్షుకు పట్టుకొనిరి. ఆదర్యాత్రులలో మద్రాయాలిట్లుకుట బన్నిరని తేల్పినది. అని పిర్యాదీయ వివరించిరి. ఒకసాక్షి విచారణజరిగినది. కేసు వా యిదావేయబడినది.

భారతీయ పరిశ్రామిక సంఘము.

కలకత్తా జూలై 3:— ఈ సంఘమున కధ్యక్షులగు సర్ భానును హరించుగారును కార్యద్యక్షులగు ఆర్. డి. తెలు వి. సి. ఎస్. గారును అధివారమువారు (2-7-16) ఉదయ మున కలకత్తాకువచ్చిరి. వీరు మొదటిసారి సంవారములకు చేరిరి. సర్ భానుగారు ఈనెల 13 వ తేదీవరకు కల కత్తాలోనుండి ప్రారంభ విచారణ చేసెదరు. వానిని బట్టి సంఘమువారు చేయవలసినపని నిర్ధారణ చేయబడును. ఈ సంఘమువారి ఎదుటసాక్ష్యమియ్యదగినవారని. తొలిప్రకటణ లందరితోను వీరు కలసిమాట్లాడుచున్నారు. స్థానికములకును యెలలను వారు గా గనునించినేగాని యభ్య విషయములకు తెలుపుట కనకాశీయందగు గాన నల్లు గనునించవలసిన దని వారిసందర్శని హెచ్చరించుచున్నాడు. 13-వ తేదీని యభ్యము లగు కొన్ని పరిశ్రామిక స్థానముల ను మాది సర్ భానుగారు రాంచీకేగి అచట 16-వ తేదీ వరకు నుండును. పిమ్మట సాక్షిలోని తాతా కంపెనీవారి ఇయము ఉత్కలయంత్ర కాం కేగి అచట 17-18-19 తేదీలను గడవెదరు. 20-వ తేదీని మరల కలకత్తా నగరమునకు వచ్చెదరు. 21-వ తేదీని సాధికార ముగా సభ జరుగును. ఆ సభకు హిందూదేశీయులందల్లు ఈ సంఘసభ్యు లందరును వెల్లెదరు. ఈ సభలో ప్రారంభ చర్చకు చేరిన వివరము లన్నియును పరి

పట్టించబడును. పిమ్మట ౧౮ థామసుగారు అసన్మోక్షులకు వెళ్లెదరు. ఆచట 24 వ తేదీన ఖనిజభూగర్భ పరిశోధక సంఘమువారి వార్షిక సభ జరుగును. ఆసభ కార్యక్రమములను వహించెదరు. ఆసభకు మా. శర్ జ్యోతిబాబును, సి. ఇ. లో గార్లుగూడ వెళ్లెదరు. ఈనెల 25వ తేదీన శర్ థామసుగారు చెన్నపురికి వెళ్లెదరు. వీరు 6-10-16 వ తేదీకి మరల సిమ్లాకు చేరెదరని ప్రకటన ప్రకటించబడుచున్నది. వీరు లెం. గురూజు, జోంబాదా, నాగపురము, అలహాబాదు, డిల్లీ, నయినిటాలు కట్టణములను మాచుకొని సిమ్లాకు వెళ్లెదరు.

శర్ థామసుగారు ఈనెల 25 తేది ఉదయమున 6-30 గంటలకు కలకత్తాకు చేరిరి. ఈ సంఘమున పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారుగూడ సభ్యులుగా నున్నారు. వీరు గూడ కలకత్తాకు సంఘమువారితో కలసి వెళ్లిరి.

దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన భారతీయులపైని తేబడిన కేసు.

కలకత్తా జూరై 2:— శేషు ప్రాజెక్టులో ప్రధాన కార్యదర్శి, న్యాయదర్శి వాల్మీకీగార్ల ఎదుట ఉద్దాహరణ కేసును వ్యాఖ్యానించుచు వాదించిరి. శే. పి. తేబడిన మరల నలుగురును మరలను గానినవాడులు. వీరు దక్షిణాఫ్రికాలో వ్యాపారము చేయుచున్నారు. వీరు 19-6-16 వ తేదీ దక్షిణాఫ్రికానుండి కలకత్తాకు వచ్చిరి. పోలీసువారు కలకత్తాలో వారి సామానములను తనిఖీచేసి వారిని ఆరెస్టు చేసి నిర్బంధించి వాగులను నలుపుచు ఉంచిరి. ఇంతవరకు వారంటు ఉత్తీర్ణము పొందలేదు; ఉద్దాహరణ చూపలేదు. వారు బాహ్యుల ఇచ్చెదమన పోలీసువారునిరాకరించిరి. వారికి అతిపూర్వ జైలుముఖా నుంచిరి. వీరిని మేజిస్ట్రేటు ఎదుట పెట్టుట కట్టి క్రయత్నములను జరుపబడలేదు. శేషు దక్షిణాఫ్రికాకు తిరిగివచ్చితిమి. జరిబున కేసునుచూచుచున్నామని మాత్రమే అధికారులు చెప్పిరి. ఈ రిఫరెన్సు మూడుసార్లుగా బాహ్యుల ఇచ్చెదమనను అంగీకరింపబడలేదుగాన వారి నిట్లు చెరసాలలోనుండు కార్యక్రమము న్యాయవ్యతిరేకమునై యున్నది. కావచ్చిన 5 గురిని ప్రాజెక్టులో హాజరుచును నట్లు కలకత్తాపోలీసు కమిషనరుకు అతిపూర్వ కారాగృహాధికారికిని యాత్రపు చేయవలెనని కోరుచున్నామని వ్యాఖ్యానించుచు నుడివిరి.

ఇట్టి దరఖాస్తు వెంటబడుననాకు తెలిసినదిగాని నేను దీక్షివాడేసింద డలచుకొనలేదు. వీరు 1914 వ సంవత్సరపు ఆర్డినెన్సు ప్రకారము ఆరెస్టు చేయబడిరి. ఆ నేరము నేనుగూడ గని దొరతనమువారి న్యాయవాది బి. సి. మిత్రగారు నడిపిరి.

వీరు కొన్ని బంగారపు కాసులను కలికత్తాను తీసికొని వచ్చిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో 5 నెలల క్రితము జరిగిన దొంగతనమునకు గానుండు వీరిని కాలనిర్ణయము లేకుండ చెరసాలలో నుండుటకు దొరతనమువారి కధికార మిచ్చుట కెన్నడున దేశీయబడి యుండలేదు. అట్లు వీరిని ఆర్డినెన్సు ప్రకారమే ఆరెస్టుచేసి యుండినచో అంతలకు గవర్నరు జనరలుగారి యొత్తకు వుండవలెనని వ్యాఖ్యానించుచు రివిరి.

మామూలుగా నిట్టి దరఖాస్తులను ఆసలు న్యాయవ్యయములను విచారణచేయు జడ్జిగారి ఎదుట దాఖలుచేయుట ఆచారమని బి. సి. మిత్రగారు రివిరి.

పిమ్మట వార్డునుగారిదరఖాస్తు నచట రిద్దువుచుకొని న్యాయదర్శి చొదలిగారి ఎదుట దాఖలుచేసిరి. వారిని 5 గురిని బుధవారమునాడు (5-7-16) కోర్టులో హాజరు పరచువలెనని న్యాయదర్శి యొత్తకు వ్రాసెరి.

కలకత్తాలో అరాజకుల వాత్సలము.

కలకత్తా జూరై 2:— కలకత్తాలో అరాజకుల వాత్సలమును పోలీసు డిప్టీ సూపర్వైంటు బాబూకనంతకుమార ఛటర్జీగారి అంత్యకర్మ నేడు జరిగెను. శే. ఎం. కమ్మింగు సి. ఎస్. బి. వి. సి. ఎస్ గారును మరల చాలమంది కలకత్తా బంగారముల పోలీసు కాఫోద్యోగులును అంత్యకర్మకు వెళ్లిరి.

దొరతనమువారి సామర్థ్యాతి

బంగారా దొరతనమువారిటుల ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారికి విశ్వసనీయుడగు సుద్యోగియును రాజుగారివరకు మును బడసినవాడగు బంగారా సి. వి. డి. యింటలిజెన్సు కాఫులో డిప్టీ సూపర్వైంటును నగు బాబూవనంతకుమార ఛటర్జీగారు అరాజకులవలన వధింపబడినను వాస్తవమి క్రిగవర్తుల గాదును కార్యనిర్వాహక సభ్యులను చాలించితిమి. అరాజకుల నడంబడులలో పోలీసు ఉద్యోగులు చూపుచున్న సహనమును కొనియాడుచు ఇండియానుంచిగారు వ్యాసిన

జాలు నిటీవలనే గవర్నరుగారు పోలీసు ఉద్యోగులకు పంపియున్నారు. ఈసూపర్వైంటుగారి ప్రాణములను తీయుట కదివర కరాజకులు లెంబసారులు ప్రయత్నించిననుగూడ వీరు వెనుదిరిగి చాలదీక్షుల నేర్పుచునూపి పనిచేసిరి గాన వీ కాఫులో పనిచేయుచున్న యుద్యోగుల కందరినిగూడ కార్యనిర్వహణమునందు వీరిమార్గము ననుసరింపదగినదిగానున్నది. శ్రీవారు వీరిట్లుంబడునకు సానుభూతిని తెలుప గోరుచున్నారు.

కొందరిని కట్టుకొనుట.

ఈనాళ్లనుంబడున పోలీసువారు కలకత్తాలో 12 ఇద్దరును సోదాహరి 25 గురిని ఆరెస్టుచేసిరి. వీరిందకును రాజకీయ విషయములం దనుమానింపబడుచున్న యుగవులు. వీరిలో శోక ప్రాజెక్టు కేసును అతి సోదరుడును ఒక వైద్యుడునుగూడ గలరు. తక్కిన వారందరూ విద్యార్థులు పోలీసువారి వాకబు ముగియువరకును వీరిందరిని చెరసాలలో నుంచిరి.

కట్టుకొనబడినవారిలో కొంతమంది జేబులలో విస్త్రాణ కనుబడినవని తెలియుచున్నది.

పోలీసువారికి కుసాకుల విశద్యవలెననియు వానంభ్యును హెచ్చింపవలెననియు నూదించబడినది.

సర్. ఆల్ ఇమాముగారి భార్య మరణము.

బాంకిపూరు జూరై 2:— సర్. ఆల్ ఇమాముగారి రిటీవలనే యొకపాశ్చాత్య వారీయిని వివాహముచేసికొనిరి. ఆమె కాకస్టిక్యుగ వ్యాధికిలిగి వర్జుల వైద్యులహాతులమని నుకటెయగమై ఈనెల 2 వ తేది సాయంకాల మాయమవు తినొందినది. 3 వ తేది సాయంకాల ఉంత్యకర్మ జరిగినది. ప్రాజెక్టు ప్రధాన న్యాయదర్శిగారును తక్కిన న్యాయ మూర్తులును కమిషనరుగారు కలకత్తా నుండి తక్కిన ప్రధానోద్యోగులును ఇతరప్రముఖులును అవరకర్మకు వెళ్లిరి.

కాశీ

కాశీనుగూరబావారి యుద్ధవైద్యశాల

న్యూ జూరై 2:— కాశీనగరమున టంకనాల యొంద బడిన మందిరమును నైవేకులకు వైద్యశాలగా నేర్పరచుటకు మహారాజావారు నిశ్చయించి దొరతనమువారికి విన్నవించిరి. దీనిలో 150 మందికి విశిష్టచేయబడుట ప్రాప్తమగును. ఈవ్యయము సంతయును మహారాజుగారి భరించెదరు. మహారాజు మియాలో నుడయొగించుట కొక వెట్రోలొలాంధిని గూడ మహారాజావారు రొంగిరి. ఈవిరాళమును శ్రీరాజప్రతినిధిగారు స్వీకరించిరి.

పంజాబు

సామూజ్యశాసన సభ.

పంజాబు భూస్వాముల ప్రతినిధిగా భావజాతిశికకు భాను శేలుకోటియా గారును మహమ్మదీయుల ప్రతినిధిగా భానుబహదూరు మహమ్మదు పెషీగారును సామూజ్య శాసన సభలో సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

ఒక ప్లేడరుకు 5 సంవత్సరములు శిక్ష.

బాగపూరు జూరై 2:— ఏ. కే. గడ్కేలు బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు 15 సంవత్సరములనుండి అమరావతిలో న్యాయవాదిగా నున్నారు. ఇతనిమీదకు భార్యమీదకు మోసము చేసినట్లు కేసు చేయబడినందున ఇతనికి 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష యను 500లు జూల్మానాయ : ధింబడినది. భార్యను విడుదలచేసిరి.

ఆసాము

నై నికులను చేర్చు సీసాయాలను కొట్టుట.

తేజపూరు (ఆసాము) జూరై 2:— ఆసాములో 18000 మంది నైకులను సమకూర్చువలెనని అన్వేషణలు నిమోగింతు ఆఫీసరు కొత్తలాంతుగారు దిక్రూటుల కాజ్ఞాపించెను. అంతల కామన చాలమంది సీసాయాలను ఆసామునకు పంపెను. ఆ సాములో ఆత్మరీఖాటునకు 4 గురు సీసాయాలు వెళ్లిరి. ఆచట తేయాకు తోటలు గలవు. ఆతోటకు కొటోగారు నూపర్చిం టుగా నున్నారు. అచటి వారిని సేవలో చేర్చుట ఆతోటల వారి కంగీకారము కాదు. 6-3-16 న సీసాయాలు 4 గురును మార్చిటులోనికి బోయి బోధింపగా 4 గురు సేవలో చేరుట కంగీకరించిరి. అంతలో తోటలవేసిన బాబూలును కూలీలును

సీసాయాలమీదబడి వారికొట్టిరి. అందుమీద పోలీసువారు దర్యాప్తుచేసి 22 మందిమీద కేసుచేసిరి. వారిలో మరల 7 గురిని వదలి 15 గురిని విచారణపంపిరి. వీరిలో 7 గురు బాబూలును 8 గురు కూలీలును గలరు. మేజిస్ట్రేటు గారిక్కూలీవారిని మాత్రము వదలి తక్కిన 14 గురికి శిక్షవిధించిరి. 7 గురు బాబూలలోను 2 కి రాజేసి ఏడ్డల 2 కి చెరి 18 నెలలును ఒకనికి 15 నెలలును ఒకనికి 9 నెలలును ఒకనికి 4 నెలలును కూలీలలో ఒకనికి 3 నెలలును ఒకనికి 2 నెలలును 5 గురికి చెరియుక నెలయు కఠినశిక్షను విధించిరి.

బర్రా

మిలిటరీ క్రానులు.

రంగూరు జూరై 2:— బర్రా నయముడేశములో నుండి బొంబాయి బర్రావ్యాపార సంఘమునందలి యుద్యోగులు కొందరు యుద్ధరంగమున పనిచేయుచున్నారు. వీరిలో మేజరు ఎన్. సి. ఫిలిప్సు (బర్రా) లెఫ్టనెంటు హెచ్. డబ్ల్యూ. క్లాక్సు, లెఫ్టనెంటు హెచ్. జే. మెకనుమేరు, గార్లకు (నయము) మిలిటరీ క్రాను లియ్యబడినవం "రంగూరు నెలెటు"లో ప్రకటింపబడినది.

150 ఇండ్లు తగులబడుట.

రంగూరు జూరై 2:— బర్రాలో చాగను జిల్లాలో న్యాయంగోయన కట్టణము లక్క కనులకు చాలా తగిసిరి తక్కినది. 29-6-16 తేది గురువారమునాడు కేతువ నోక యిల్లు తగులబడి గాలి వడిని 150 ఇండ్లు కాలి పోయినవి. వర్జులు సామర్థ్యంతో పడవలమీద నడిచినిడి పోయిరి.

BRIEF TELEGRAMS.

As at present arranged, the offices of the Government of India will open at Delhi for the cold weather on Wednesday, the 15th November next.

The death from cholera at Nasaria is reported of Mr. A. R. Macra, of the Indian Police, Punjab, on duty in Mesopotamia.

Khan Zulfikar Ali Khan of Malerkotia and Khan Bahadur Mahomed Shafi have been nominated Additional Members of the Imperial Legislative Council to represent the Punjab landholders and Mahomedans respectively.

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపాడి.

పలము 1-కి య. 0-1-8, వీకె 1-కి 8-0-0
సుగంధ ముక్కుపాడి
బుడ్డి 1-కి 0-4-0 డజన్ 1-కి య. 2-0-0
కే. పాన్నరంగ మొదలియారు,
ముక్కుపాడి వ్యాపారులు,
బాన్సుబాక్సు నెం. 175, మద్రాసు

నోటీసు

బందరుగోవి నాళంవారి మేడయున్న ఇంకామరికొంత ఇతర స్త్రీని 1916 వ సంవత్సరము జూలై నెల 22 వ తారీఖున బందరుగోవేలము వేయబడును. తప్పేలు కోరువారు ఈక్రింద సంతకము చేసినవారి వలన తెలుసుకొనవచ్చును.

బందరు } ప్లేడరు.
17-6-16. } మచిలీ బందరు.

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు, శరీరములో జేరి రక్తమును జెరుపును. ఈకలరా మాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విషపురుగుల జంప్రసారంభించి, వాంతిభేదుల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగ జేయును. నెల 0-6-0 అమృతాంజనము డిపో, నువరాను.

మన పంచదార పరిశ్రమ

మనదేశపు ఇతర భాగాలంతటా మైసూరులో నెక్కువ పంచదార తయారగుచున్నది.

పంచదార దీగుతులు ఎరువులకు మించి మున్నది. తెల్లపు ఎరువులు దీగుతులకు విశేషముగ మించినవి. మైసూరురాష్ట్రములో గొరిమరూరు అను ప్రదేశమునందు తెల్లనిపంచదార చేయుదుమంటె. కాని అచటి కర్మాగారము మాసివేయబడిన పంచదారచేయుట తగ్గించి చెఱుకు పంతున తెల్లముచేయుటయందే యావరూగించు చున్నార. యుద్ధమునపుర్యము తెల్లము మునుగు నుమాత్రం 1-8-0 వంతున అమ్ముచుండెను. తెగునూరులో నిటీల తెల్లము ధర రూ.8-0 ల మొదలు 4 రూ.ప్రకము వరకు వృద్ధియొంది. తెల్లమునకు బోలెడు ధర యుండుటచే చెఱుకుంటు వృద్ధి యగుచున్నది పూర్వముకంటె విశేషముగ నీ యేడు చెఱుకు లోటులను వేసిరి. ఈ ధరవృద్ధి కాలమానము బాగుండుటచే మంచింటు పండ వచ్చును. ఇప్పుడున్న ధర వరుస నిలబడినను నిలుబడక, పోయినను, చెఱుకుంటులను రయితులకు లాభము వచ్చునట్లుకు సందియును లేదు.

చాలా కాలము మన దేశమునకు పంచదార దీగుతు క్రియముగా హెచ్చుచుండెను కాని మన చెఱుకుకృషి కాల క్రియమున రూపుమాయునని చాలాకాలముండి కృజు యభి ప్రాయము. యుద్ధమునపుర్యముకు మెట్టిపోటీల కనకాశములేదు మన పంచదార పరిశ్రమను సురక్షించుట కిది మంచిరణము. ఇప్పుడెట్టి వస్త్రమును అపాయమును లేకుండ దీనిని వృద్ధిచేయ వచ్చును. క్రిందకు యరకాశమును బోగొట్టుకొనక వ్యవసాయ పారిశ్రామికాభివృద్ధినిమిత్రము ఎన్నుకొనక తప్పదు. తానుచేయవలసిన వట్టువలసిన ఎల్లద కృషి యొనర్చుట ముఖ్యకర్తవ్యము.

మైసూరులోని పారిశ్రామిక వాణిజ్యశాఖవారు తెల్ల మును జేయుటయందు మంచి పద్ధతులను కనుగొనుటకు గత మూడు సంవత్సరములనుండియు పరిశోధన జరుగుచున్నవి. తగిన యెరువులను వేసియు దగ్గరక చెఱుకును నాటియు చెఱు కును లాభకారిక సాగుచేయు పద్ధతులను కనిపెట్టుటకు వ్యవ సాయ శాఖవారును కృషి యొనర్చుచున్నార.

ఇదివరకు మామూలుగా జేయుచున్న యెరువుకంటె చెఱుకునకు అధికముగ నెరువును జేయుటయు చెఱుకు పండి పిమ్మట అవిరియంత్రములచేత నడుపబడు మిల్లులలో వేసి రస మును దీయుటయు వారు చేసిన విషయములలో మనము ముఖ్యముగ గమనింపవలసి యున్నది. ఎక్కువ నవ్వమున్న పుడు దానికి సాధారణపు చిన్న యరల నుపయోగించుటవలన చాలా అలస్యమగును. వారిలో దీనిన రసము పుకుభ్రమము కూడ నుండదు. ఎరువును ఎక్కువక నేయుటవలన రెట్టింపు పంట పండును. దానివలన బోలెడుసామ్య వచ్చును గనుక ఎరువు క్రిందవెట్టి సామ్య వస్త్రములేను. దేశవాళిపద్ధతుల ననుసరించి తెల్లముచేయుట సులభసాధ్యముకాదు. తంజావూరుది తెల్లముచేసిన పరిశుభ్రముగ ఉండదు.

అవిరియంత్రముల నుపయోగించుటవలన పూర్వము కంటె నూటికి 80 పాళ్లు అధికముగ రాబడి వచ్చుచున్నది. మైసూరురాష్ట్రపు రైతులు వ్యవసాయ పారిశ్రామిక శాఖల వారు చేయువలసిన సామాధించినను తగినధనము లేకపోవుటచే తామ పద్ధతుల నవలంబింపకాలమిచ్చారు. అట్టి స్థితిగతులలో వారతనమువారు సహాయపడుట అవశ్యకము గావున మైసూరు వారతనమువారు కొంతవఱకు రైతుల కిసందర్భమున దోడ్పడు చున్నారు. కాలము గడచి అనుభవము వృద్ధియైనకొలది యనే ఖరీద పద్ధతుల నవలంబింపగల రనుట నిశ్చయము. వ్యవసాయ శాఖవారు ఇదివఱకే కొంతవఱకు ఎరువు విక్రయకాలమును స్థాపించియున్నారు. అందు ముఖ్యముగ తెలకపిండి మొదలగు వివి అమ్ముచున్నారు. ఇక్కడ కొనుక్కొనిన యెరువుకుసామ్యము వుంటున్నకొని రయితులు చెల్లించవచ్చును. ఎరువు విక్రయ కాలమును స్థాపించుటవలన వారతనమువారికి ధన వస్త్ర మేమియు లేదు దీనివలన వస్త్రము రావలసినట్లే యెరువులధర యేర్పడుట వలయున్నది.

అవిరియంత్రములు స్థాపించుట నులువైన పరికారము. ఎర రికి వారు జరుజేతగా స్థాపించుకొనుట కనుచై నవియు కావు. వానిని వారతనమువారు తెప్పించి అడ్డెక్కుట గానిసామ్యునిచ్చి తెప్పించుట గాని జరుగలేదు. రైతులు కొందరుచేరి ఒక సహ కారసంఘము నేర్పడుచుకొని యంత్రమును తెప్పించుకొన వచ్చును.

దీనిమునకు 20 మొదలు 80 టన్నుల చెఱుకును అను యంత్రమునకు 12000 రూ.ప్రకములగును. దానినుండి తయారు

చేసిన తెల్లమునకు 60,000 రూ.ప్రకముల వచ్చును. దేశవాళిపద్ధ తుల ననుసరించి తెల్లము చేసినయెడల 45,000 రూ.ప్రకములకం టె రాదు. కాని దీనివలన చెఱుకుతోటా వేయువారు సహ కార సంఘములు స్థాపించి పనిచేయుట శ్రేయస్కరము.

మైసూరు రాజ్యములో చెఱుకు పరిశ్రమ సుందర్భమున నిప్పును పనిచూ నెరువుకృషి పనిచేయుచున్నట్లు! త్వరలో మన పరిశుభ్రములు స్థాపించబడునట్లు! రెండు మూడు వేల యెకరముల భూమిలో పండు చెఱుకునకు 20 యంత్రములు అవ యోగపడును. మైసూరు రాజ్యములో చెఱుకు నుమాత్రం 50,000 యెకరములలో సాగుచున్నది. చాలాభాగము అచ్చటచ్చట కొద్దికొద్ది ప్రదేశములలో సాగు అగుచుండు టచే నట్టి ప్రదేశములను అవిరి యంత్రములను స్థాపించుటకు వీలులేదు. యంత్రములను స్థాపించుటకు వీలులేని ప్రదేశము లను మిఠాయినిచ్చి 200 మిల్లులు అవశ్యకమనిలేదు. 200 మిల్లులు స్థాపించుటకు నుమాత్రం 25 టన్నుల రూ.ప్రకములు కావలయును.

దీనిమునకు 20 మొదలు 80 టన్నుల చెఱుకునుండి రసము దీయు యంత్రములకు 12 వేలరూ.పాయలు కావలసియుండును. అన్నివోట్ల నింతవెద్ద యంత్రములను పెట్టవలసిననుసర ముండదు. స్వల్పపద్ధతుల చిన్న యంత్రములను వారకును. వెద్ద వానికంటె చిన్న యంత్రములను పెట్టుట నుకరము. రయితు లందరు కలిసి తమపొరుగులనువ్యయంత్రమును నెలకొల్పు కొనినయెడల చాలాభాగము వచ్చును.

మనదేశమునందెంతయో పంచదార ఖర్చుపడుచున్నది. మనదేశమునందలి చెరపంటలవలన మనకు కావలసిన పంచదార తయారుకాగలేదు. కాని నూతనపద్ధతుల నవలంబించి చెరపంటం డింది అడివనిచేసినప్పుడే చాలినంత పంచదారతయారుకుగాని దేశవాళి పద్ధతుల పట్టుకొని వ్రేలాడుచుండినచో నట్టిస్థితి యేర్పడజాలదు. పంచదార పేరుచెప్పి మనదేశమునందలి యేటేటను 15 కోట్లరూ.పాయలు విదేశములకు పోవుచున్నవి. మనకు కావల సిన పంచదారను మనమే తయారుచేసికొనినయెడల అసామ్య దేశములో మిగిలి లాభదాముకముండును - వ్యవసాయము.

పారిశ్రామిక విషయములు

ఖనిజ పరిశ్రమలు

మనదేశమునందు ఖనిజసంపదకు కొదవలేదు. ఇరుము అలూమినము, మేంగనీసు, రాగి, వెండిమున్నగు లోహములు హిందూదేశమునందు వారకుచున్నవి. మన దేశమునందు దీగు మతి యగుచున్న వస్త్ర సముదాయములట్టి మన పారిశ్రామిక శాఖివృద్ధి కెంతయవకాశమున్నది నిర్ణీత మగుచున్నది. యంత్ర ములు మున్నగు ఇరుపసామగ్రిని ఉత్కృష్ట సామగ్రిని మనము విశేషముగ నిర్వదేశములనుండి తెప్పించుకొనుచున్నాము. ఇరుపపరిశ్రమ వృద్ధిచేయుటకెంత యరకాశమున్నది తాతా కంపెనీ వారి ఉత్కృష్టపరిశ్రామిక కారాలవలన వ్యక్తము.

ఎలూమినము

ప్రతి సంవత్సరము 15 వందల టన్నుల ఎలూమిన ము సామాయము మాత్రమే విదేశములనుండి హిందూదేశము నకు దీగుమతి యగుచున్నది. ఇక్కడ నిరంతరముకు స్థాపించిన యెడల విదేశములకు మాత్రం సరకు అమ్ముడగు ననుటకు సందియునులేదు.

గాజుసాము

మనము బోలెడు గాజుసామగ్రిని ఇతరదేశములనుండి తెప్పించుకొనుచున్నాము. ఏటేట 2 కోట్ల 25 లక్షల రూ. పాయలు గాజుసామగ్రి మనదేశమునకు దీగుమతియగుచున్నది. కోటిరూ.పాయలవరకు గాజులకు విదేశములనుండి తెప్పించు కొనుచున్నాము. చిమ్మిలు మున్నగు సున్నితవస్త్రములకు పని తనమైనట్టియు వస్త్రపులకు మనము తయారుచేయక పోవచ్చును గాని గాజులకు తయారు చేసికొనుటకు వీలున్నది మనము మున్నగు సుప్రసిద్ధపరిశ్రమల వక్కాణించుచున్నాము. విదేశ ములనుండి గాజులదీగుమతి పని పనిచేయ సంవత్సరముల నుండి యధికమై మనపరిశ్రమకు దీని వెట్టుకొని పోయినది. పూర్వకాలముండగా ఏబిసంవత్సరముల క్రిందటి వరకు మనకు కావలసిన గాజులు దేశములే తయారు చేయుచుండిన. కేవలము గాజుల పరిశ్రమనే వృత్తిగ జెట్టుకొని, గాజుల వాండ్రు తెగవారియవలన పొట్ట బోసికొనుచు వచ్చిన సంకతి బట్టియే ఇదివరకే పరిశ్రమ మనదేశ మందెంత యుచ్చస్థితియందుండెనో తెలియగలదు. అట్టి రానురాను మనము ప్రతి దానికి ఇతర దేశములనుండి సాధారణపద్ధతులని వచ్చుచున్నది.

బొత్తాముల పరిశ్రమ.

చిన్న కరిశ్రీములకు మనదేశమునందెక్కువ భూభాగము వున్నది. వానిలో బొత్తాములపరిశ్రమ ఒకటి యని చెప్పవచ్చును. ముత్త్యుచిప్పలు మున్నగువిని ముఖ్యముగ బొత్తాములకు రియా రుచేయుటకుపయోగపడుచున్నవి. చిప్పలనుండి మొదలుగుండ్రని చిన్న చిన్న ముక్కలను కత్తిరించి అయిలను సరిచేయుదురు. తూర్పు బంగాళామునందలి డాకాముందు ముత్త్యుచిప్పలనుండి బొత్తాములను తయారుచేయుట కొకపాళ్ళకొరె స్థాపితమై పనిచేయుచున్నది.

ఇక్కడ తయారుగుచున్న బొత్తాములు విదేశములనుండి వచ్చుచున్న వానితో సమానముగ నున్నట్లు పూర్వముకంటె నక్కడ యాధునిక యంత్రసాహాయ్యమువలన బొత్తాములు తయారుగుచున్నందువలన సరకు ఎప్పుటికప్పుడెమ్ముడుబోవు చున్నది. అకంపెనీ మేనేజరు జ్ఞానేంద్రహరిహరమగోకుల గారిటీల పత్రికలయందు వ్రాసిరి. రానురాను మన దేశమునకు తయారుగు బొత్తాములు విదేశములనుండి వచ్చువానిస్వల్ప భూభాగంబు.

బంగాలో దుంపలు.

బంగాళాదుంపలు యెరుగనివారు మనలోనుండరు. ఈ పంటకు ఇసుకభూములు ప్రత్యస్తము. గరభభూములు పనికి వచ్చును. సంవత్సరమునకు రెండుసార్లు దీనినిపండించవచ్చును. కనవి కాలముందుకు కీతకాలముందుకు దీనిని వైదచేయుదురు. బంగాళాదుంపలు చేసినపాములందు నీరు నిలువకూడదు. నీరు యెప్పటికప్పుడు పోకనియవలయును వచ్చినయెడల పంటకు నష్టమువచ్చును. పచ్చిపేడను యెప్పటికప్పుడు రైతులు పొలములలో వేయుచుందురు. కాని ఇందువలన తగినంతలాభము కలుగకపోవచ్చును. బంగాళాదుంపల పాములు మున్నగువాని యందు వచ్చిపేడను వేయుటవలన భూమికినెత్తువేయుటవలన అంగ లోటుకు పురుగుబట్టి పాడైపోవును. విత్తనము వేయుటకు నుండే పేడవేసి బలముచేయుట ఉంది. కండ, పసుపు మున్నగు దుంపలకులేనే బంగాళాదుంపలకు వేయుటకు ముందు వారము క్షుద్రదినములు, చీకటిగదియందు ఇసుకచల్లి వారజెట్టి యుంచవలెను. వారము పడినములకు వెంకట్రాసులవచ్చినతరువాత కన్నులను కత్తిరించి తడియారినవెంటనే భూమిలో పాకవలయును.

న్యాయస్థాన వార్తలు

తప్పుకు కొలపాత్రలు:— టి. వి. రామచంద్రాచ్యుతు గారు ఫిర్యాదుచేయుగా, పాలవాడు వరుసము క్రిందటి నెల 1-వ తేదీని తప్పుకు కొలపాత్రలను సరియైనవానిగా నుపయోగించినందుకు కేజు లేబుండెను. ఎన్నుకు పోలీసు కోర్టులో చూద్దాము! నేడు రూ. 10 లు జూర్యువా విధింపబడినది. జూర్యువా చెల్లించియెడల, ముద్దాయి యొకవారము కనికరిక్ష యుధునించుట వత్తపు చేయబడినది.

దొంగిలినయ్య ప్రి దీనికొనుట:— దొంగిలించబడిన యాస్తిని పుచ్చుకొన్నందువలనగా 47 ఏండ్ల తరువాత పొన్న సామియును జబ్బాబుడివానిమీద కేజులేబుండెనని దీనికి పూర్వచక్రకొంచెమున్నది. కడదినపెట్టు 28 వ తేదీన చువ్రాసు ఇంపెరుల్ టుక్సాకో కంపెనీకి సంబంధించిన మింటోగారికి మోటారుబండిలో బెల్టులతగిలించు అయిన జెరలాసుకత్తికి తీసికొని పోబడినయొ మోటారు లెజుంకు డు. అయినను అనుపత్తికీతీసికొని పోవుచు అబ్బుచ్చును వాడు మింటోగారి జేబుకొనుండి వానిని దెబ్బును సిగరెట్టు కేజును నిపుణుడుగా సంగ్రహించెను. ఆయాబ్బుచ్చువును 6 నెలలు కేజుకు ననుభవించుచున్నాడు. ఈ కేజు లోని ముద్దాయి, దొంగిలించబడిన సాస్తిని తెల్లసిమాడ అయిన బ్బుచ్చురద్ద అయిడి సిగరెట్టు కేజును పుచ్చుకొని యొక గూర్వాడి సామ్రాణి తాకట్టుపెట్టెను. పోలీసువారు సంగతి గ్రహించి యాస్తిని పట్టితెచ్చిరి. మింటోగారిని తమజేబుని నిరూపించిరి. నేడు పోలీసు కోర్టులో ముద్దాయికి రెనెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

చుండుకు నూనె వెల సీసా 1-8-0-0-0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టులొలుట, చల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మూపురు. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలవు. అమ్మతాంబసం డిపో, 109, ఫోకోడు, బొంబాయి. 7, తంజుకుట్టిది, తుంగభద్రా.

THE GREAT WAR.

Russian Advance in Galicia.

A TOUCHING APPEAL FROM INDIAN SOUTH AFRICA.

Industrial Commission: Sir T. Holland's Programme.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Secretary of State for India.
Lord Crew's Return Suggested.

LONDON, July 3.

The 'Times' says that it is suggested that Mr. Chamberlain may succeed Mr. Lloyd George as Minister of Munitions and Lord Crew return to India Office.

Two British Steamers Sunk.

LONDON, July 3.

British steamers, 'Windermere' and 'Teano' have been sunk.

France.

Effective French Air Work.

LONDON, July 3.

PARIS.—A communique says:—The insignificant French losses in the Somme region are due to complete and effective artillery preparation and to the dash of the infantry. The French aeroplanes carried out very effective work and set fire to three captive balloons in the region of Verdun. Sergeant Chainat felled a fifth German aeroplane. A French air squadron on Saturday night dropped forty-eight bombs on the station at Longuyon, eight on the station at Thionville, and sixteen on the station at Brioules. Twelve French aeroplanes during daytime on Sunday dropped sixty bombs on the station at Amagneucquy, hitting buildings and railway lines and destroying a train. The Germans on Sunday fired heavy shells in the direction of Nancy and Belfort.

A squadron of enemy aeroplanes at three in the morning bombed the open town of Luneville. Reprisals will be taken.

Paris Semi-Official Statement.

LONDON, July 3.

PARIS.—A semi-official statement emphasises that progress must be slow but sure, tactics being to consolidate every gain before attacking the next objective.

Russia.

Russo-German Activities.

LONDON, July 3.

PETROGRAD.—As a result of a week of violent onslaughts, the Germans have advanced five miles in Somme sectors, east of the river Styr; but the military experts are confident that the Russians will hold the enemy, pending General Letchitsky's sweep through Bukovina. The Russians have advanced fifteen miles southwest of Kolomea; and the Austrians are hard pressed to cover their retreat to the Carpathians.

Turkey.

RUSSIAN SUCCESS IN ASIA.

Continued Pressure on Enemy in Bagdad Direction.

LONDON, July 3.

The Russians in the Caucasus have captured the mountain chain west of Platana. They threw the Turks across the river Samsundrassi. An attempt by the Turks in the direction of Gumusthane to advance northwards failed. The Russians in the direction of Baiburt took the Turks in the rear and replied to their fire with a bayonet charge. They hurled the Turks from the top of a mountain over a precipice. Pressure on the enemy in the Kerind region in the direction of Bagdad continues.

Africa.

Indian Meeting at Durban.

Appeal for Reduction of Freight.

LONDON, July 3.

DURBAN, July 1st.—At a mass meeting of the Indian community held here to-day, Mr. R. B. Chetty presiding, it was resolved to appeal to His Excellency the Viceroy and the Governor-General of India to use his influence and authority over the shipping companies with a view to enforcing a reduction of freight on the necessities of life essential to Indians, which have been rendered beyond the reach of the poor owing to high freightage. Another resolution was passed appealing to the Union and the Imperial Governments to intervene in the matter, as great distress was prevailing among the poorer class. The Viceroy, members of Legislative Councils and leaders of public opinion and the Press of India have been requested to use their influence over the shipping companies for reduction of freight.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 3.

The following telegram dated the 1st July has been received from the Secretary of State by H. E. the Viceroy:—

The British launched an attack north of the river Somme this morning in conjunction with the French. The British broke into the German forward system of defences on a front of 16 miles. Fighting continues since. The attack is proceeding equally satisfactorily.

Raiding tactics are being continued along the whole British front, and extremely powerful bombardments have destroyed the barbed wire defence and levelled the trenches, which are also swept with asphyxiating gases. Reconnaissance parties are sent forward to observe the state of the position and complete the work of the artillery. It is not a question, for the moment, of British infantry piercing German lines. It is a preparatory period which gives absolutely no indications to the course of future operations. South of Neuve Chapelle a strong raiding party penetrated into the support line. The French achieved a fine success before Verdun by the recapture of Thiaumont. The Germans, threatened on other fronts, have not ceased their attacks on Verdun. They have again attacked, and the French expect still more violent and desperate assaults.

The Germans on the night of the 29th renewed their efforts on a front of two and half miles, between Avoncourt Wood and Hill 304, and after powerful artillery preparation and use of liquid flames made repeated attacks, and eventually captured a blockhouse east of Hill 304, but French counter-attacks afterwards drove them out again.

The struggle for Thiaumont continued foot-by-foot day and night with extreme bitterness. The French first captured the work and repulsed German assaults. Then the Germans in a further assault gained a footing in it. Finally the French, after hand-to-hand fighting of redoubled violence, ejected the enemy and definitely carried it and thus secured the defence of Fleury ravine.

The Russians also scored a very important success by the capture of Kolomea, the converging point of the Bukovina Railways, thus cutting the railway communication between Hungary and the Galician front. The enemy continue to fall back to the west of Clinghy of previously prepared positions. Northwest of Kimpouing the enemy is trying to resume the offensive with larger forces. The Germans have captured the village of Linevka on the Stokhod. The Germans also crossed the Niemen northeast of Novogrudok.

The Italians have extended their offensive to the whole front and have made progress not only between Adige and the Branta but also on their extreme right, where positions near Monfalcone have been captured.

Severe fighting between Russians and the Turks occurred south of Trebizond, the Turks first piercing the Russian positions and afterwards being ejected and pursued.

Alliance Bank of Simla.

Extraordinary General Meeting.

SIMLA, July 3.

An extraordinary general meeting of the shareholders of the Alliance Bank of Simla was held this evening. There was a fair attendance. Mr. E. J. Buck presided. The meeting unanimously approved resolutions (1) confirming the provisional arrangements made for the amalgamation of the Delhi and London Bank with the Alliance Bank of Simla, and (2) increasing the capital to 80 lakhs by creating twenty lakhs six per cent preference shares.

At the conclusion of the meeting Mr. Bevan Petman, Government Advocate, Punjab, proposed a special vote of thanks to the Directors for their successful effort in effecting the amalgamation, and he particularly alluded to the time and energy they had devoted to the affairs of the Bank. This was carried by acclamation and was acknowledged by the Chairman. With a vote of thanks to the Chair the meeting dissolved.

Bengal.

Mr. Norton's Application for Habias Corpus Order.

On Behalf of Indians from S. Africa.

CALCUTTA, July 3.

At the High Court to-day, before the Chief Justice and Mr. Justice Walsley, Mr. Norton moved, under Section 491 of the Criminal Procedure Code, for directions in the nature of a Habias Corpus, for an order directing the Commissioner of Police, Calcutta, and the Jailor of Alipore Jail, to produce the bodies of K. P. Patel and four other persons who were now detained in Alipore Jail. Counsel submitted that these persons, who were inhabitants of Surat, had been doing business in South

TELEGRAMS.

Africa. They came to Calcutta on the 19th June last from South Africa, when their belongings were searched, and subsequently they were arrested and interned. Up till now no warrant was produced nor any order shown to them. They applied for bail, but it was refused and they were now locked up in the Alipore Jail. No attempt had been made to put these men before a Magistrate. The authorities simply said that they had telegraphed to South Africa and were awaiting a reply from there. These five men had on three different occasions offered securities, but the securities were not accepted. Their imprisonment was wholly unconstitutional and illegal.

Mr. B. C. Mitter, Standing Counsel, said that he had got a notice of this application, but he was there not to oppose the application. He knew the nature of the offence for which these men had been arrested under the Ordinance of 1914.

Mr. Norton said that these men came here with a number of sovereigns and nuggets of gold. It was never intended to empower the Government to intern a man indefinitely five months after the commission of a supposed theft in South Africa, but if the arrest was under the Ordinance there must be an order from the Governor-General, and they were entitled to see it.

Mr. B. C. Mitter:—The usual practice is that these applications ought to be made before a Judge sitting on the original criminal side.

Mr. Norton then withdrew the application, which he moved before Mr. Justice Chaudhuri, who issued an order to produce these five men in the Court on Wednesday.

Indian Industrial Commission.

Sir Thomas Holland at Calcutta.

CALCUTTA, July 3.

Sir Thomas Holland, President of the Indian Industrial Commission, and Mr. R. D. Bell, I. C. S., Secretary to the Commission, arrived in Calcutta on Sunday morning. In the course of their preliminary tour Sir Thomas will be in Calcutta till the 13th engaged in making preliminary enquiries to enable him to settle the lines on which the Commission should make its enquiries. He has been meeting prominent men in Calcutta who are expected to give evidence before the Commission, asking them to study the local conditions and gather information which will help them in giving useful evidence and effective suggestions when examined. He will also visit some prominent industrial concerns on the 13th and will proceed to Ranchi and stay there till the 16th. He will visit the Sakchi Tata Iron and Steel Works between the 17th and the 19th. He will come back to Calcutta on the 20th and there will be an informal meeting of the members of the Industrial Commission on the 21st, when all the members, who are now in India will attend. It is understood that preliminary details will be settled in the course of this meeting. Sir Thomas will then proceed to Asansol to attend the annual meeting of the Mining and Geological Institute on the 24th. This meeting will also be attended by the Hon'ble Sir George Barnes and the Hon'ble Mr. C. E. Low. Sir Thomas will leave for Madras on the 25th. As at present arranged, he proposes to reach Simla on the 6th October after finishing the labours of his preliminary enquiries. Sir Thomas will also probably visit Bangalore, Bombay, Nagpore, Allahabad, Delhi and Nainital before reaching Simla.

The Taxi-cab Dacoity.

Enquiry by the Special Tribunal.

CALCUTTA, July 3.

To-day the Special Tribunal, consisting of Mr. Smither, District Judge of Dacca, the Hon'ble Mr. Provash Chandra Mitra and Dewan Bahadur Harinath Roy held an enquiry into the case in which Surja Hardayal Hirooah alias Hira Lal Pannalal, Sonar Babu, Pannalal Mandal, Jotish Roy and Deba Singh were sent up in connection with the Corporation Street taxi-cab dacoity, in which Fakir Chandra Dutt, a banker and jeweller, was a victim. On an application made by the Public Prosecutor, the accused are to be tried in two batches, four in each. Charges were framed under section 4 and 6 of the Explosives Act and sections 412, 195 and 120 B of the Indian Penal Code. The case for the prosecution was that the accused conspired to put Samir Sheikh in trouble, against whom they bore grudge. For this purpose one night they took some quantity of cocaine two bombs and the properties carried away in the Corporation Street dacoity to the garden of Samir. They scaled the wall and placed these articles in a tank and then informed the police through a boy. The garden was searched and the incriminating articles were found. During the investigation it transpired that the accused conspired to get Samir into trouble. One witness was examined and the case adjourned.

Bombay.

Bombay Share Market.

BOMBAY, July 3.

Healthy tone with a rise from ten to twelve rupees was the feature of the market to-day. In anticipation of good rain there is every probability of further rises. Centrals advanced to Rs. 2,177½, Swadeshis to Rs. 1,675, Standard to Rs. 1,240, Fazulbhoys to Rs. 487½ and Indore Malwas to Rs. 307½. India bleaching were firm at Rs. 160 and Madhowjis advanced to Rs. 1,417½. Crescents to Rs. 125 and Currimbhoys to Rs. 242½. Tata Mills were steady at Rs. 400. In Bank shares Bank of Bombay were steady at Rs. 1,560 and Bank of India at Rs. 723. In miscellaneous shares Bombay Burmah were firm and advanced to Rs. 920. Tata Iron and Steel ordinary firm at Rs. 175, deferred at Rs. 705 and Tramways unchanged at Rs. 265, 3¼ percent Government paper were steady at Rs. 79 and small piece at Rs. 79½.

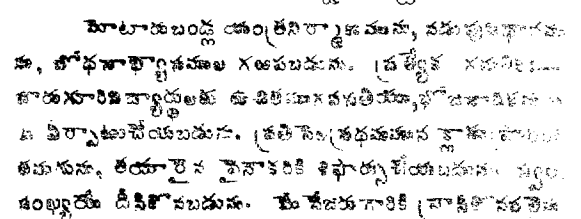
South India.

Imperial Legislative Council Election.

Rajah Ramarayaningar Nominated.

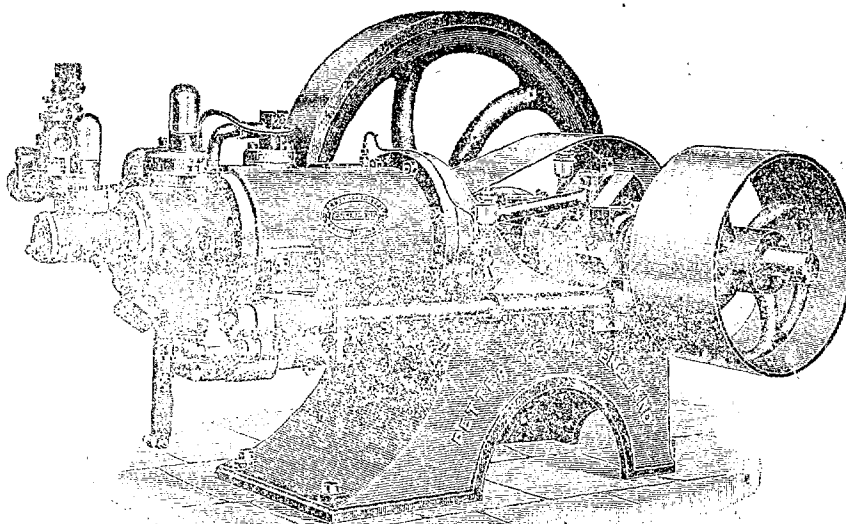
KALAHASTI, July 4.

Rajah P. Ramarayaningar, M. A., is nominated at Vizianagaram, Beavada, Somepet, Cheepurupalli, Kavali and Punganur.

పెట్టర్ వేటుంటు ఆయిర్ ఇంజనులు.

మొదటను యంత్రములు - చక్కని పరిశుభ్రత - స్థూలనిర్మాణము, నిరాటంకము ముచ్చటైన నడకయు ఈయంత్రములకు గొప్ప లక్షణములైవచ్చినవి. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమిత ప్రమాణమున (Crud) చూపగలగలము, మంచి చమురుతోనైనను, నిజమున్న నూనెతోనైనను, చక్కగా నడుపవచ్చును.

పెట్టర్ ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. కనెక్టెడ్ లేవులేని కే రగుల్కొనుపగల గొట్టములకు ప్రారంభించబడిన వై తెంపు అవసరములేదు.

2. కగులబడిపోతుండను రగుల్కొనుపగలగొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇవి కొన్ని కత్సర యలకు చెడిపోవును.

3. ప్రేటును ఒత్తిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కత్సరకులగుట మిక్కిలి తక్కువ. నకు పుటకు కావలసినంతకంటె నెక్కువచుండు వృధాగాకాలము 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపువానినైన 6 నిమిష ములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరములయిన పరిచే య భాగములకు కొన్ని కత్తి ఎత్తునగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించ బడిన కగుటచే ఎత్తుకరములను పరిచే యును. 7. పీటర ఇంజనుల విధానము లేకుండ పరిచే యుటకు తగినది. 8. పరిచే య భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణములగుండు 9. యభ్యుదయ పరిచే యభాగములకు లేక చక్రమునకు అపాయము సంభవించినప్పుడు నూనె స్పృశ్యులకు సంకటం ఆగిపోవును. ఆయంత్రము చూడతూ నిలుచును. కావున మంత్రముగ నుండును. అనేక పరిమాణములలో స్టాప్లలో నున్నవి. కెలబట్ గారి, ఇతర విద్యుత్తులకు గారి కనుచేత నుడు చాగ్గిగొడును.

బెప్టు అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గొనుటకును పొందుట స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను ఆచరించుటకునే కల్గెనున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కరీవౌట్టును దృఢగాకమును ఆయోర్వేద్విధి ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. దాన్ని చాచి యు మీమే భరించినంపెదము. కెలబట్ గారి వారియను.

219 వైద్యశాస్త్ర సాక్షికోంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకనిగనా కొవ్వొత్తము. 187, బాక్స్, మదరాసు.

ప్రతిదినమును ముఖ్యముగ పున యోగికిరి మైంది

వైద్యవిద్య

దీనియందు మెండుగ వైద్యబోధనా నిందియన్నది. 144 పుటలగుల పుస్తకము మీ యింటివద్ద ఏ కన్యాయితే పోవలెటి ఖర్చులు కూడ లేక మీకు యిప్పించేటట్లు పుస్తక పోషణలకు విద్యములేదా? కేజీ ఒక పుస్తకమును కొనిపోయెడు. రాజవైద్య నారాయణజీ కేకరజీ, 188 20 వైద్యబోధనోద్ధు, చక్రాయు.

భూత, ప్రేత, పిశాచ, పీడ నివారణ.

బాలగ్రహ, అకాల మృత్యు సంహారణ.

శల య. 1-4-0.

దేవదత్త విభూతి

తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పరమపావనంబగు నీ విభూతి యంత్రముగా నొక ఈశ్వరోపాసకునిచే నవకూర్చబడిన దగుటచే సాధారణముగా చంటి బిడ్డలను, నూతికా గృహములను, మనో దుర్బలలకు శ్రీ పురుషానుభూతి ఆరహించి పీడించు గృహవాధలను నివారణజేసి సౌభాగ్యవంతులగు నొనర్చుటలో జనుపొదయై, బంధవిమోచన, కలహ కాంతి, సర్వగృహ కాంతి మొదలగు మనోవాంఛలను సిద్ధిపరచి, ఈశ్వర భక్తియందు అనురాగ వంతులుగను, విద్యార్థులకు భారతీయ పురుషులగు జేతుగలుగును. ఇట్టి ఆభయ ప్రాప్తికరమైనట్టి నూ, సర్వ ఆంక్ష కాంతి దాయనియు నగు నీ దివ్య విభూతిని వివేకబుందరు ఉపయోగపంది సదాశ్రుతి కృతచే ఆభిష్ట సిద్ధిని గాంతురు. దీనికి సంజేహము లేదు. ఇందుకు పరిశుభముగా చూడజను భక్తితో నిచ్చు దీర్ఘమును ఈశ్వరార్పితముగా పీడ నారాయణుల సంరక్షణకుగాను వినియోగించబడును.

ఇదిగాక ఈ మహాదేవాశ్రమమున ఎట్టి క్రతిఫలములు కోరకయే యోగశక్తిచే వ్యాధులు నివారణ జేయబడును.

473 చిరునామా:— మహాదేవాశ్రమము, శికింద్రాబాదు.

13-6-16 Devar's Divine Healing Elysium; Secundrabad, DECCAN.

(Baron & Co)

వ్యారన్ అందు కంపెనీ

వారి మేలైన సువాసన పొడి, సాదానస్యము. మేము రియాయతేనెడి నస్యము శ్రేష్టతరమైన పొగాకులే తన, అవుపథ మాతికల్లనున్న సువాసనద్రవ్యములచేతను న్ను చేయబడినది. ఇది శిశోభారములు, ఒంటి తలనొప్పి, పీన న, దీర్ఘ పడిశములు, నుమస్తి, మైకములు ఇత్యాది శిశోగ ములకు ఆకలిగా కుదుర్చుదయే గాక, యిదియుగయోగిండు చున్న, శరీర కుతూహలము, బుద్ధిప్రకాశము, పరములకు ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతూర ముగియించినవారు ఇతర నస్యములను అపేక్షించును. సర్వజనుల యుపయోగ నిమిత్తమై ఈ నస్యమును సామాన్య ధరకే విక్రయించు చున్నాం. దీనిని ఒకతూర పరిశీలించి దీనియొక్క సుగుణ మలను గ్రహించుటయొక మాయొక్క కోరిక.

త్రిత్రవమునూని గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రూ. 0-4-0 దశక బుడ్డలు రూ. 2-8-0 వ్యాకింగు పోష్టేజి పాకెట్లకం సాదానస్యం శేరు 1-కి రూ. 0-14-0 తొండకరం శేరు 1-కి 0-12-0 ఖ్యాం ప్రత్యేకము.

వ్యారన్ అందు కంపెనీ, 18 మె. సెంట్రల్ కాలనీస్, మదరాసు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని కానుచుండు అను కరిపించుదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎల్లవి నను దునో యేర్పాట్లగుటకు యేర్పాటుచేయునో అని పుడి కొయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రీతియందు యుపయోగము లిల్ల అభ్యాసపురస్కరముగా ఈపాఠశాలలో యుగోపయోగి కొనవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించు కర్మ మొంతువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. అందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

టిరిగి గ్లాసులు వాలె నెల 15 లేదా నంది ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు వాన్ 81 వ నెం. గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల నిర్వాహకులు కోరినవో నిరసించుటకు వాకోరంగబడును. ఈ క్రింక నుడవారియవారికి ప్రానికోవడు.

41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Gailey & Co., 149 Broadway, Madras.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది

గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు. ఎం. ఓ.

శైలినులభము. కథలు చెడివివట్లు చదువుకొన రచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములలో అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు ప్రాచు రణము. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0

అంచెనూలి లేదు. ప్రవేశింపవచ్చును శేష.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా మంపుచును.

అయినా:— ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము,

(21) 145, కాలిడ్డి, మదరాసు ఆ. వాయుడు.

ప్రకటన ధర వివరములు.

కొద్ది ప్రకటనలు, వేలం నోటీసులు, మ్యూని సిపలు ప్రకటనలు వగైరాలు వంక్కి 0-3-0 వంతునను, స్వలాభ ప్రకటనలు వంక్కి 0-4-0 వంతునను సంఘసంస్కరణ విషయములు; వివా హములు, జనన మరణాది విషయములు, ఇత్యాదులు వంట్లు 0-2-0 వంతునను చార్జీ చేయబడును. వంక్కి లేక్కకు రాని ప్రకటనలు అంగుళము నకు తడవకు 1-0-0 వంతున చార్జీ చేయబడును. రూపాయ చార్జీకి తక్కువ ప్రకటనలు ఒప్పు కొనబడవు.

బోషధముల విషయమైన ప్రచురణములు సీలి బాహ్యము కాని భాషలో వ్రాయబడ వలెను. లేనిచో సంపాదకీయ సవరణములను లోబడును.

కంట్రాక్టు ధరల వివరములు తెలియ గోరు వారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసి తెలిసి కొన వలయును. ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు ఆంధ్రపత్రిక, శాస్త్రిబాగ్ 212 బ్రాహ్మణ.

ఆదిపచ్చికాన లెక జన్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి నెల 0-12-0

ఇది మనోహరముజేయు విద్యార్థులు, పీడర్లు. ఉద్యాగస్తులు మొదలగు వారికి సుఖకర, విశ్రాంతి నిచ్చును. రసభక్తులు తులము 1-కి రూ. 0-10-

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.